

Centrum Promocji i Informacji Turystycznej
w Giżycku

RAPORT

BADANIA OPINII TURYSTÓW
ODWIEDZAJĄCYCH CENTRUM INFORMACJI TURYSTYCZNEJ
W GIŻYCKU
W SEZONIE LETNIM 2011 ROKU

Metodologia badania 2011.

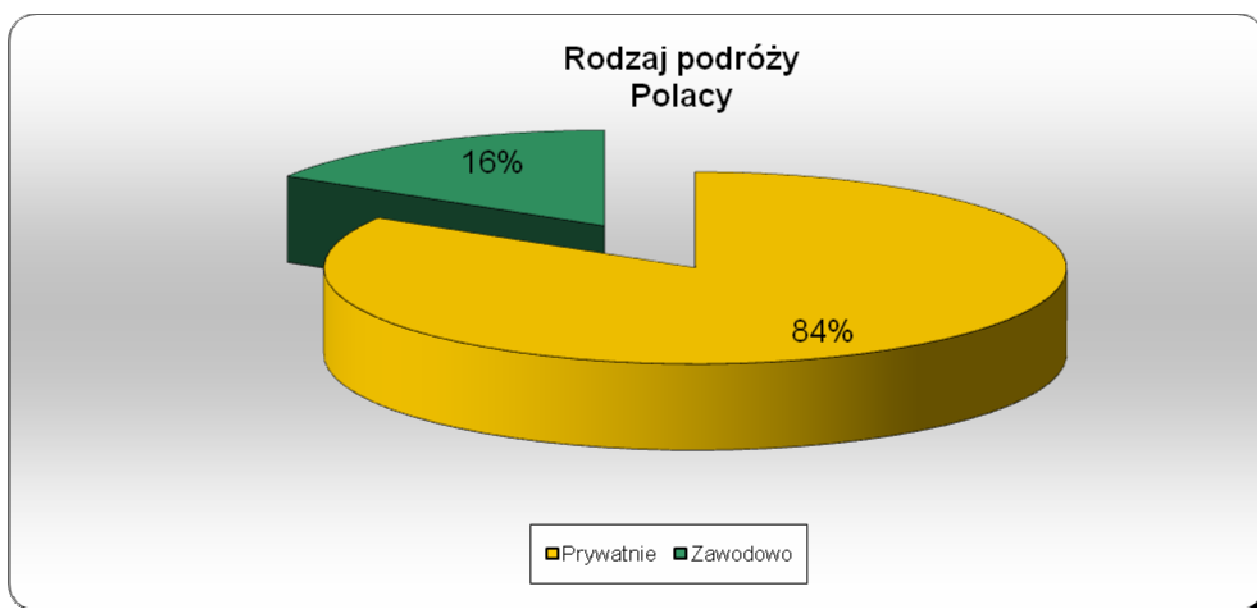
Liczebność próby badania wynosiła 88 turystów polskich i 37 turystów zagranicznych. Populacją badaną byli turyści polscy i zagraniczni w wieku od 16 lat wzwyż wg przedziałów wiekowych.

Ankiety przeprowadzono w terminie 1 czerwca – 30 września 2011 w siedzibie Centrum Promocji i Informacji Turystycznej w Giżycku, ul. Wyzwolenia 2. Kwestionariusz ankietowy został opracowany przez Centrum Promocji i Informacji Turystycznej w Giżycku w latach ubiegłych. Wypełnienie go było dobrowolne.

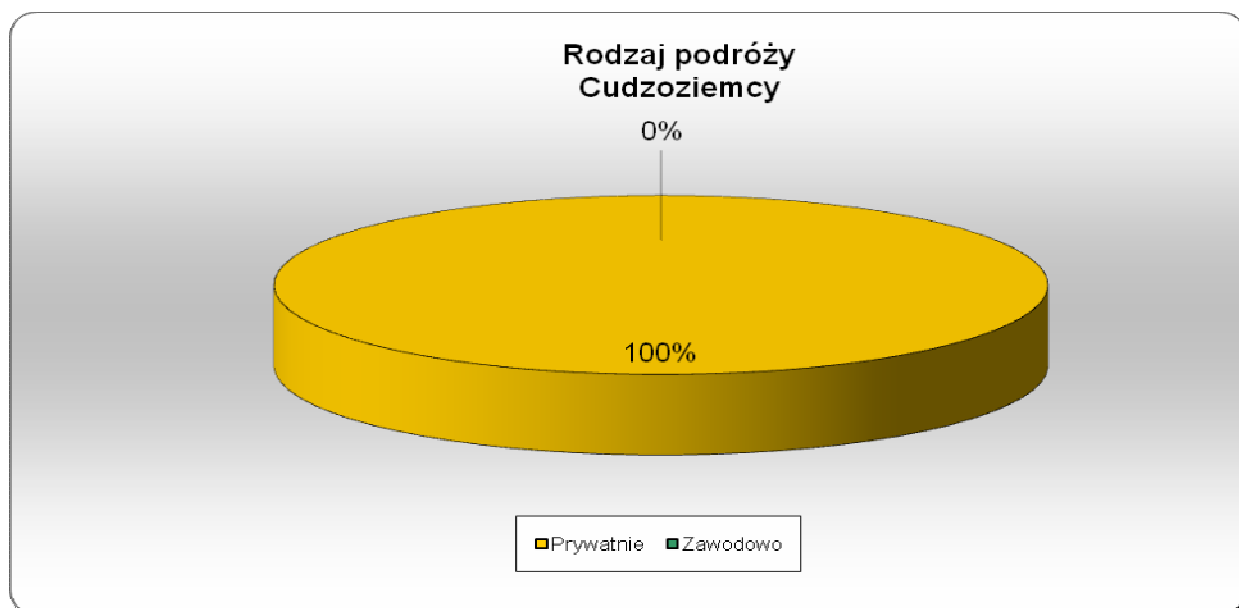
CHARAKTER WIZYTY TURYSTÓW W GIŻYCKU.

Czy jest to podróż w celach prywatnych czy też zawodowych (interesach)?

84% ankietowanych turystów polskich przyjechało do Giżycka prywatnie, natomiast 16% wskazało zawodowy cel przyjazdu.

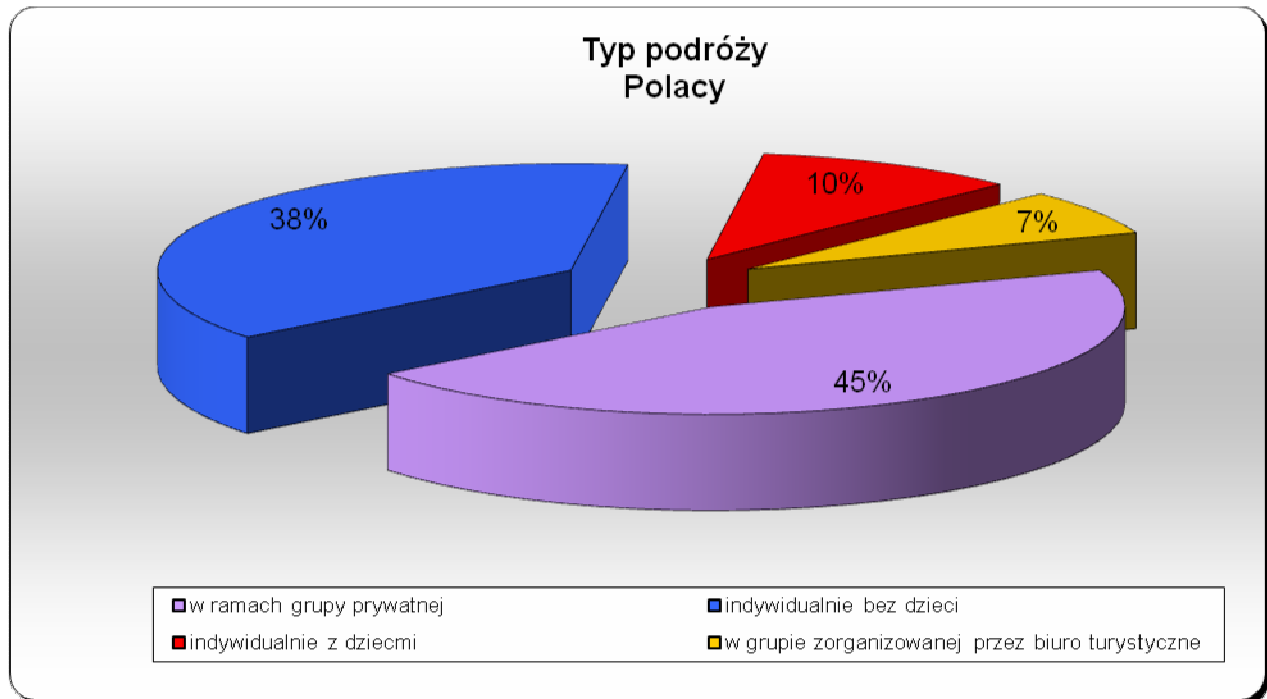

Wszyscy ankietowani turyści zagraniczni wskazali prywatny cel podróży.

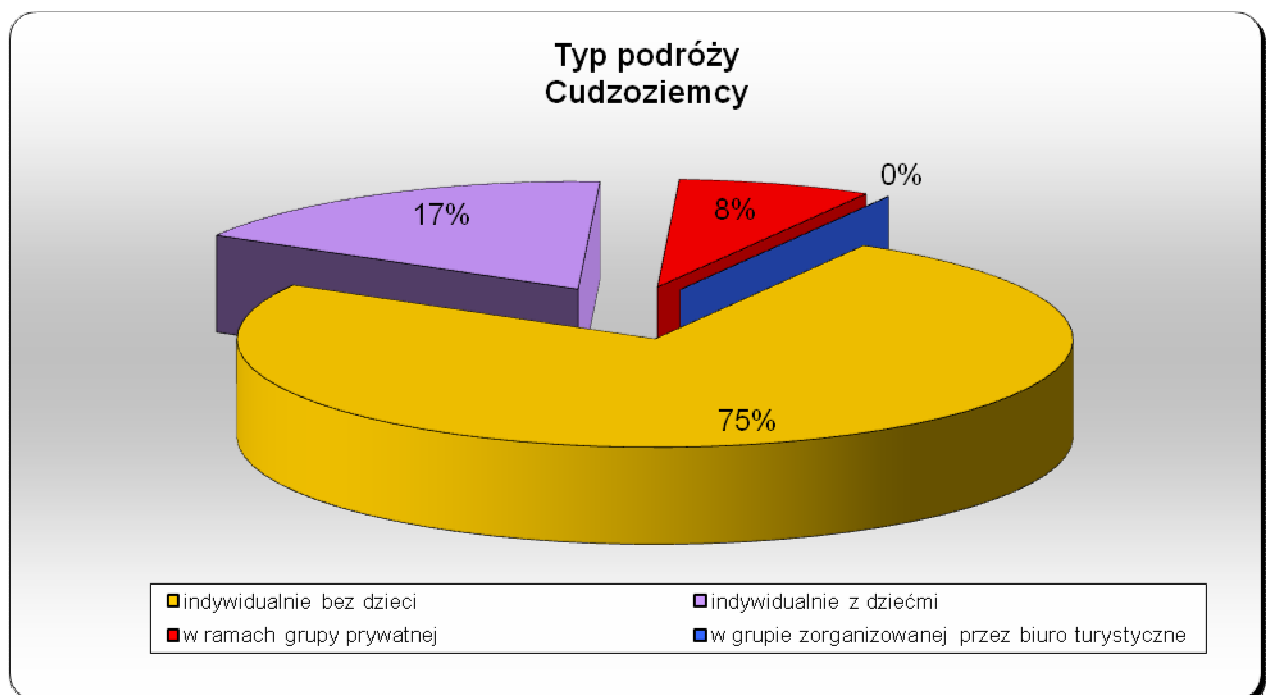

Czy jest to podróż indywidualna czy też w grupie?

45% turystów krajowych przyjechało do Giżycka w ramach grupy prywatnej, 38% ankietowanych wskazało przyjazd indywidualny bez dzieci, 10% turystów przyjechało z dziećmi. 7% badanych skorzystało z oferty wyjazdu na Mazury zorganizowanego przez biuro turystyczne.

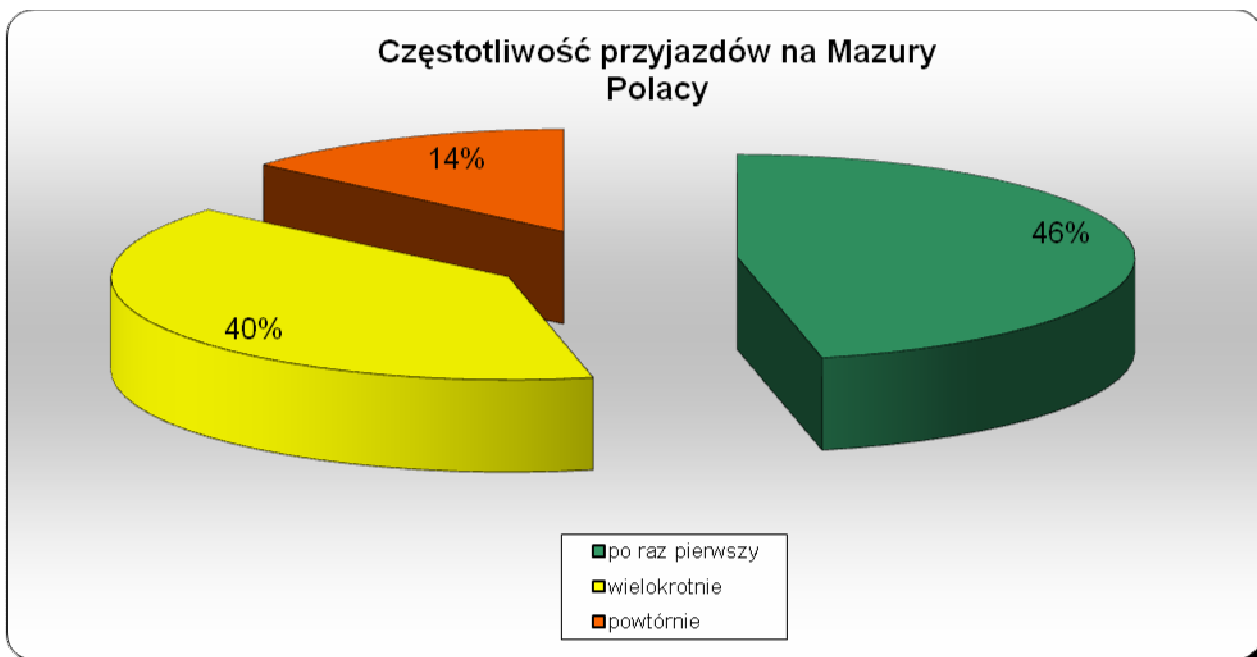

75% ankietowanych turystów zagranicznych przyjechało do Powiatu Giżyckiego indywidualnie bez dzieci, 17% wskazało na przyjazd z dziećmi. Z kolei 8% osób wskazało formę przyjazdu w ramach grupy prywatnej. Żaden z ankietowanych turystów zagranicznych nie wskazał przyjazdu w grupie zorganizowanej przez biuro turystyczne.

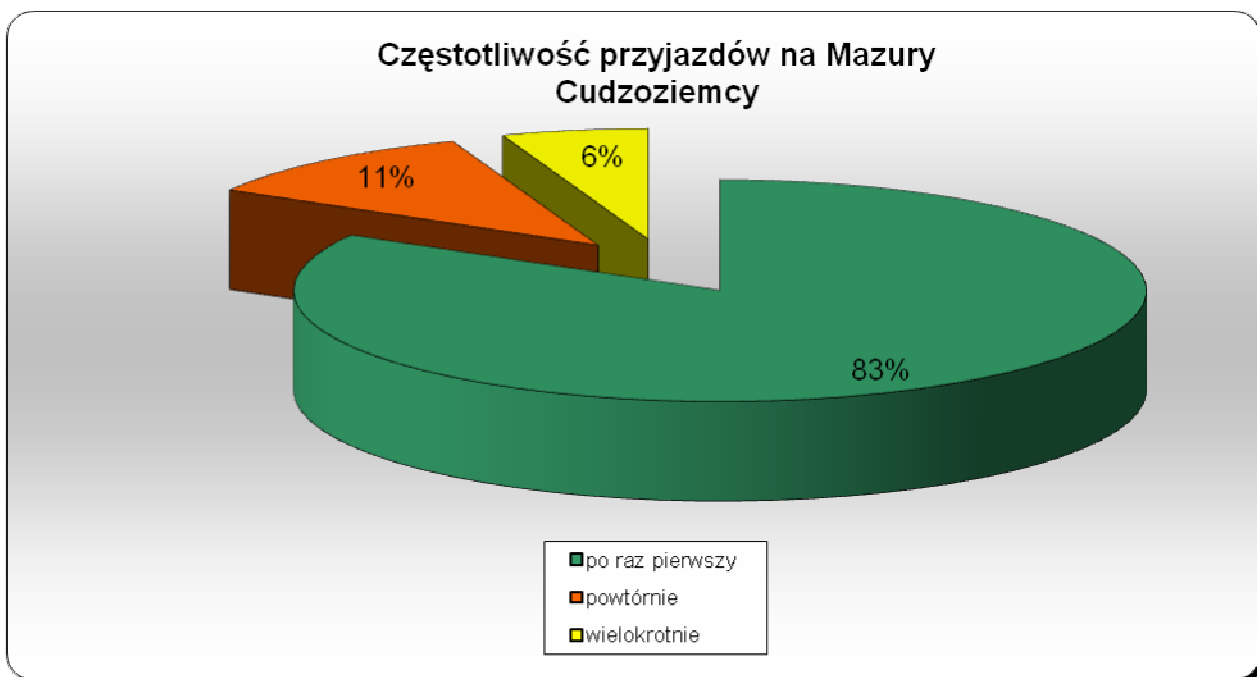

Który raz turyści odwiedzają nasz region?

46% ankietowanych turystów polskich przyjechało na Mazury po raz pierwszy, 40% odwiedza nasz region wielokrotnie, natomiast 14% ankietowanych przyjechało po raz drugi.

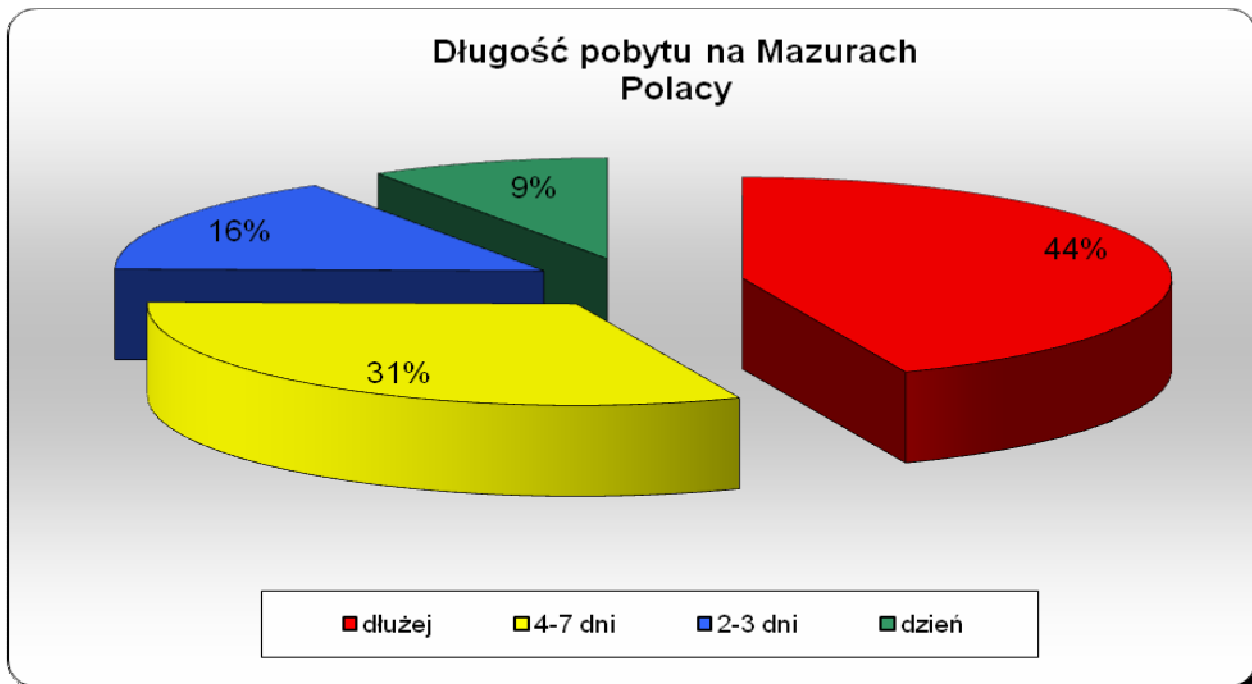

83% ankietowanych turystów zagranicznych odwiedziło nasz region po raz pierwszy, 11% ankietowanych po raz drugi i 6% po raz kolejny.

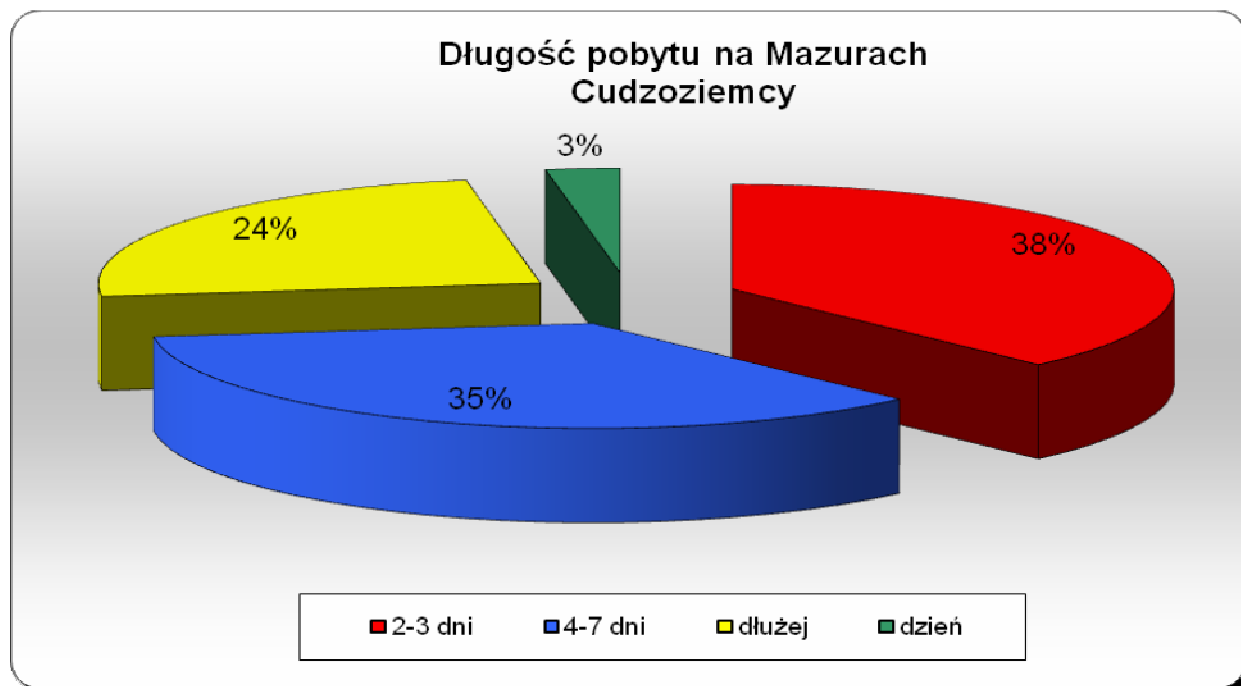

Jak długo turyści przebywali w naszym regionie?

44% ankietowanych turystów polskich przebywało w powiecie dłużej niż tydzień, 31% przebywało od 4 do 7 dni, 16% ankietowanych 2 - 3 dni, a 9% tylko jeden dzień.

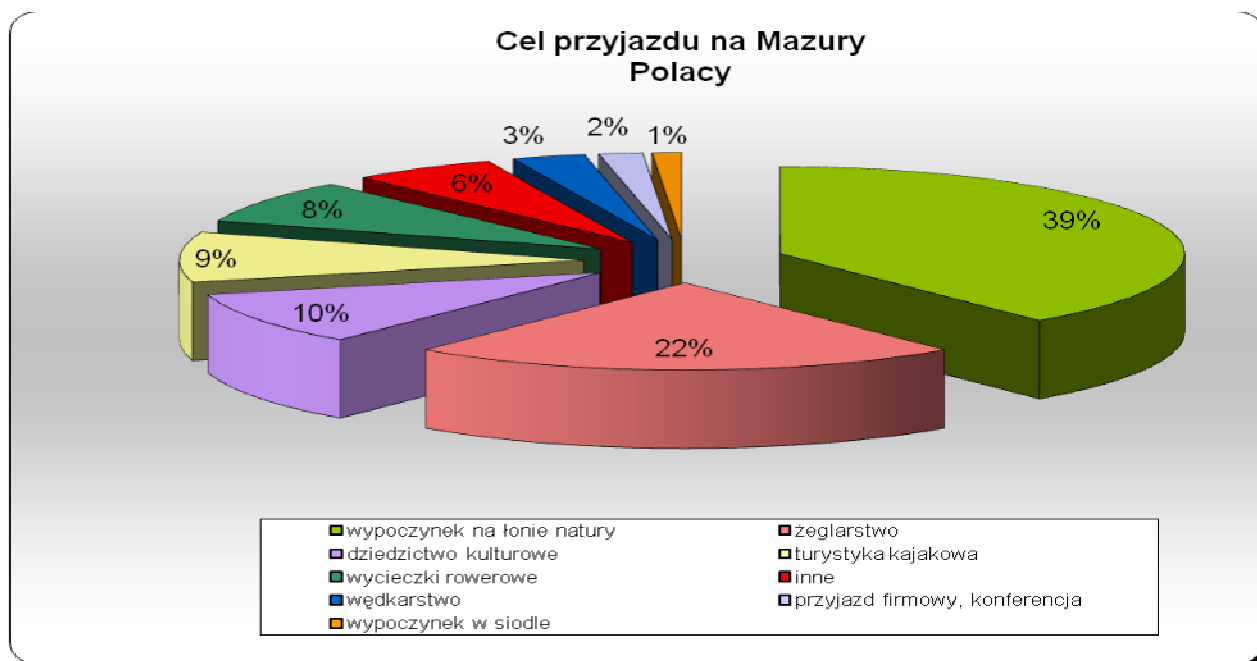

38% ankietowanych turystów zagranicznych wybrało pobyt 2-3 dniowy. 35% przebywało na naszym terenie od 4 do 7 dni. 24% osób przebywało dłużej niż tydzień. 3% ankietowanych wskazało 1-dniowy pobyt.

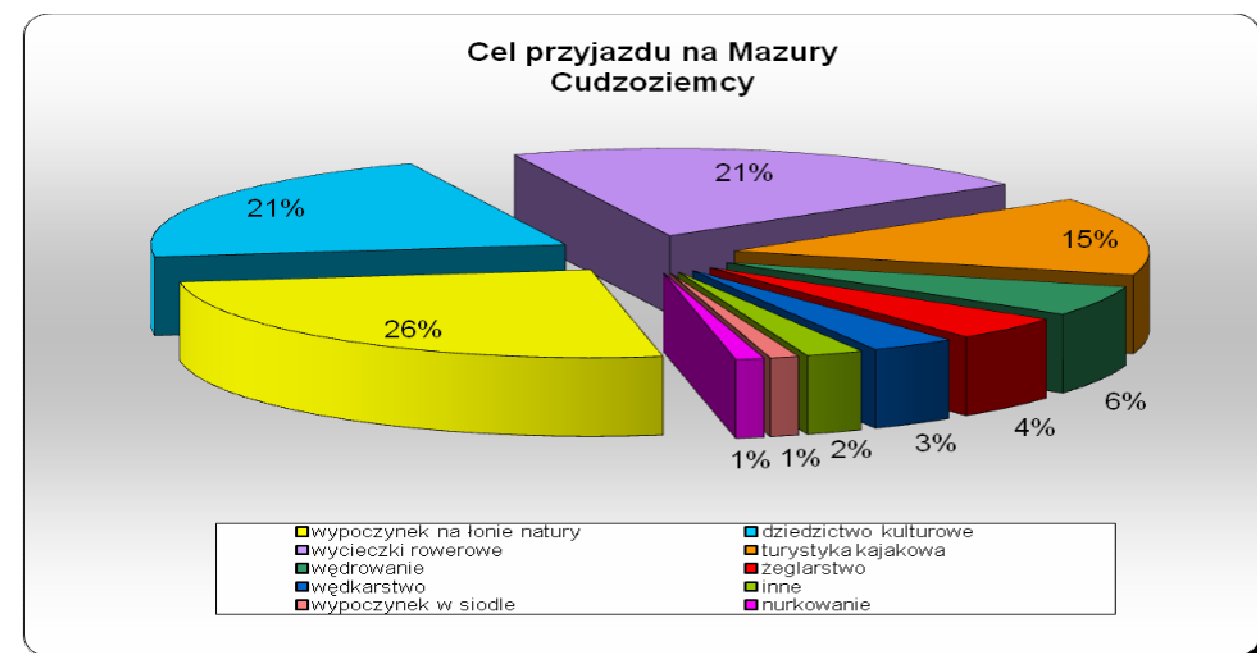

Cel przyjazdu na Mazury?

39% ankietowanych turystów polskich wskazało możliwość wypoczynku na łonie natury jako główny powód przyjazdu na Mazury. 22% ankietowanych skłoniły do przyjazdu możliwości uprawiania żeglarstwa. 10% turystów wybrało dziedzictwo kulturowe, 9% turystykę kajakową. 8% ankietowanych wskazało turystykę rowerową, 6% ankietowanych zaznaczyło inne cele, np. obóz, praca. 3% osób skłoniła możliwość wędkarstwa. 2% ankietowanych wskazało firmowe wyjazdy motywacyjne. 1% osób wybrało turystykę konną.

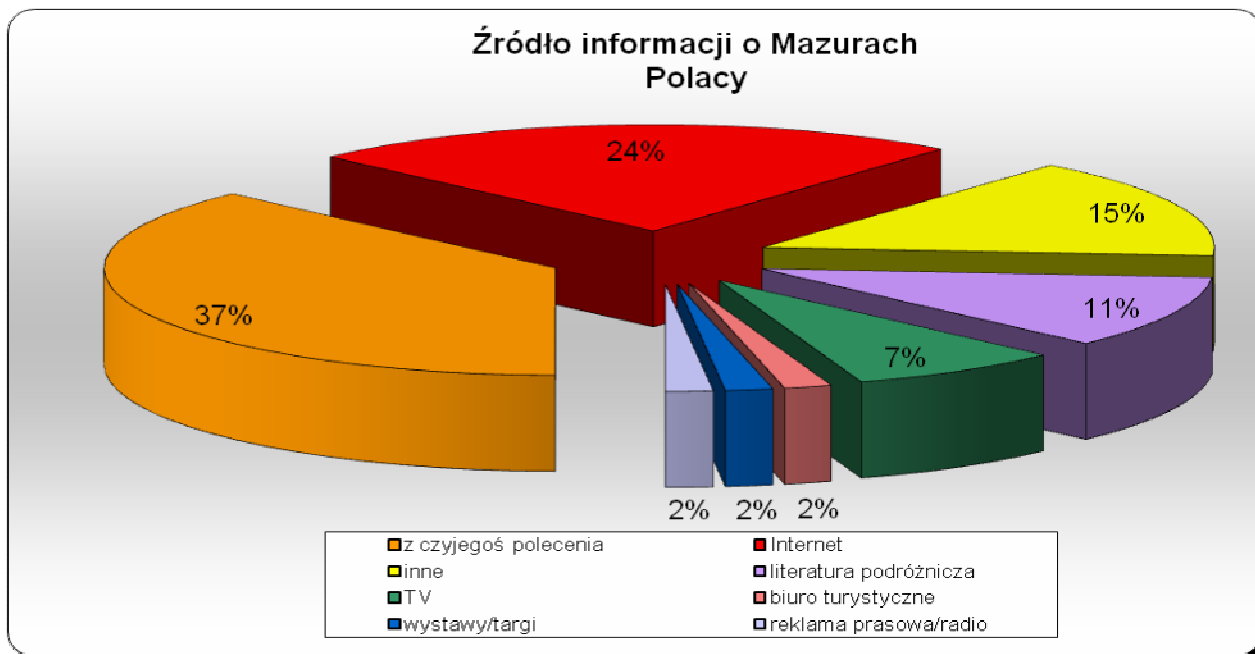

26% ankietowanych turystów zagranicznych wskazało wypoczynek na łonie natury jako główny cel przyjazdu na Mazury. Po 21% ankietowanych wybrało poznawanie dziedzictwa kulturowego oraz turystykę rowerową. 15% wybrało możliwości uprawiania turystyki kajakowej. 6% wskazało na wędrowanie. 4% wybrało żeglarstwo, 3% wskazało na wędkarstwo. 2% turystów zagranicznych określiło cele inne, niedokładnie sprecyzowane. Nurkowanie i turystyka konna zostały wybrane przez 1% ankietowanych.

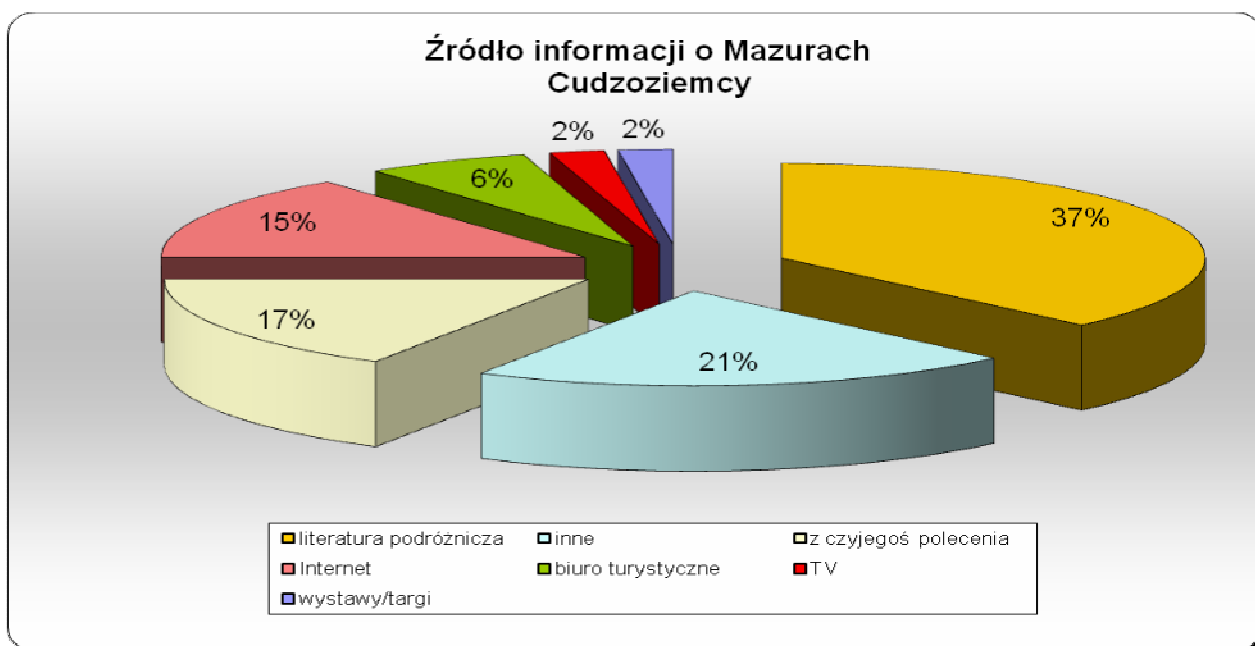

Z jakiego źródła turyści dowiedzieli się o naszym regionie?

Dla 37% ankietowanych turystów krajowych źródłem wiedzy o naszym regionie było czyjeś polecenie, 24% wybrało Internet, 15% wskazało źródła inne (m.in. szkoła, rodzina, itp.), 11% za źródło wiedzy wskazało literaturę podróżniczą. 7% turystów wiedzę czerpało z telewizji. Z kolei po 2% ankietowanych turystów dowiedziało się o naszym regionie z reklam prasowych, biur turystycznych oraz z wystaw i targów.

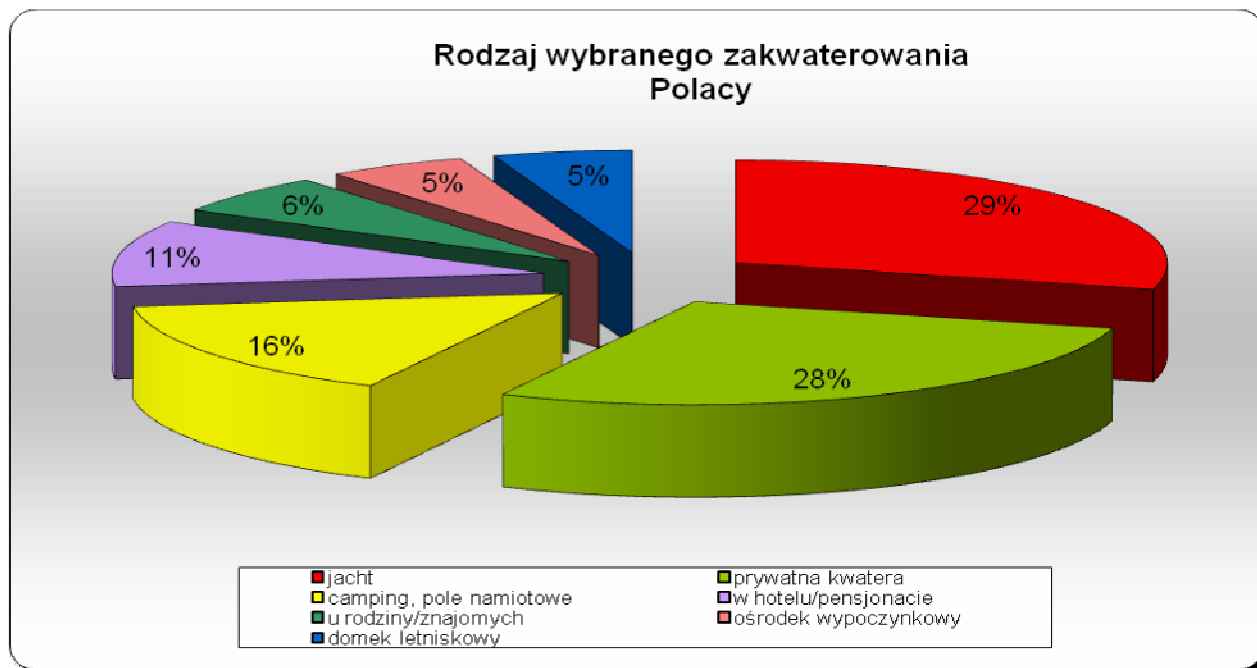
Dla 37% ankietowanych cudzoziemców źródłem wiedzy o regionie była literatura podróżnicza. 21% wskazało na źródła inne, nieokreślone. 17% osób wskazało „czyjeś polecenie”. 15% ankietowanych wiedzę zdobywało w Internecie. 6% wskazało na biuro turystyczne. 2% ankietowanych zapoznało się z informacjami o regionie w programach telewizyjnych oraz na targach turystycznych.

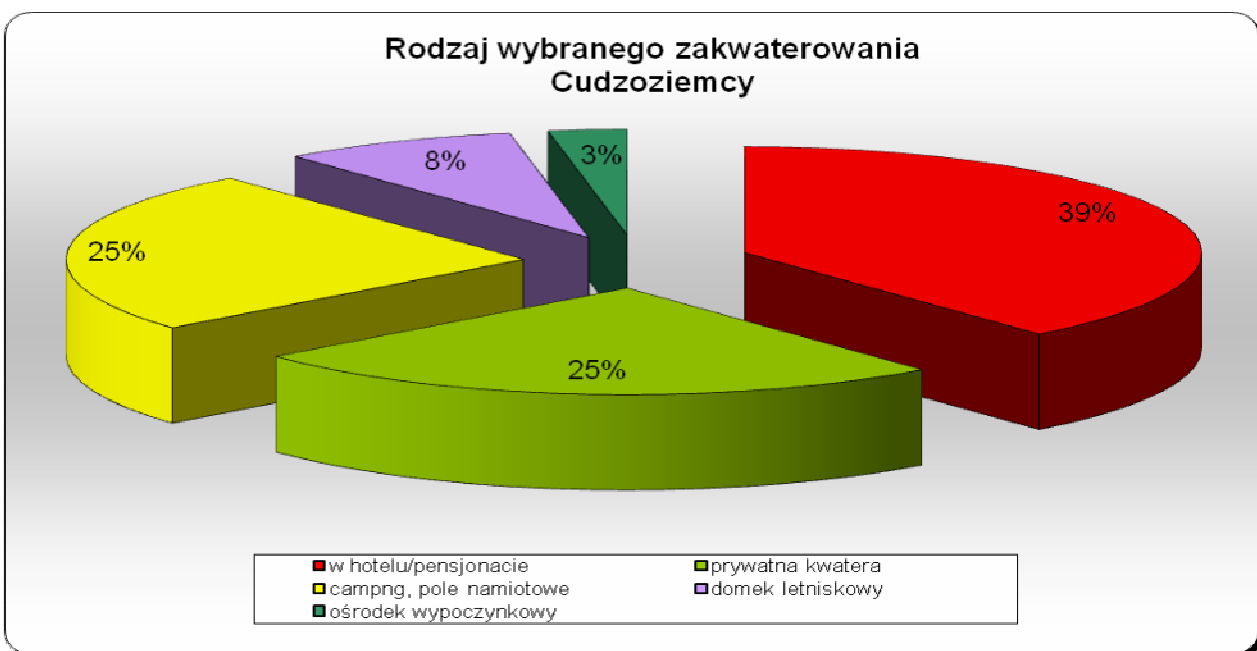
ZAKWATEROWANIE

Jaki typ noclegu wybrali turyści?

29% ankietowanych turystów polskich za miejsce noclegu wskazało jacht, 28% wybrało kwaterę prywatną. 16% turystów nocowało na kempingach i polach namiotowych. 11% ankietowanych wybrało hotel/pensjonat, 6% wskazało na pobyt u znajomych/rodziny. Po 5% ankietowanych wybrało domek letniskowy oraz ośrodek wypoczynkowy.

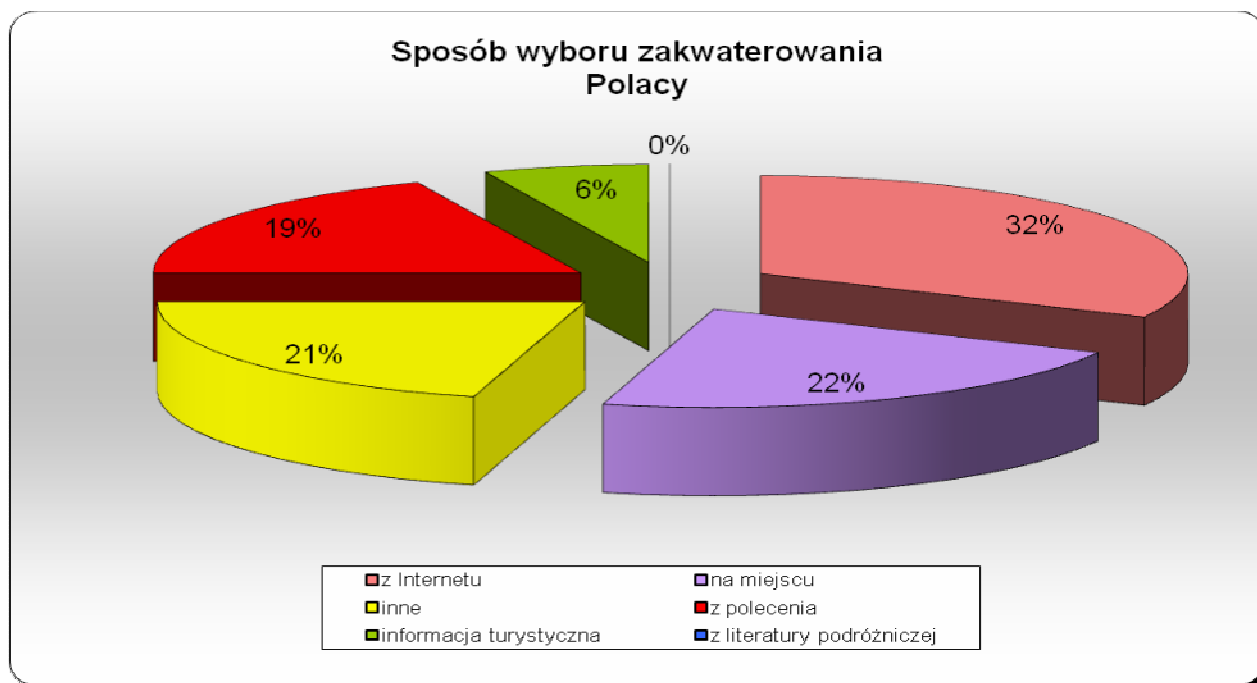

39% ankietowanych turystów zagranicznych wskazało na nocleg w hotelach i pensjonatach. Po 25% ankietowanych osób nocowało na kempingach i polach namiotowych oraz w kwaterach prywatnych. 8% turystów zagranicznych wybrało domek letniskowy, a 3% wskazało na ośrodek wypoczynkowy.

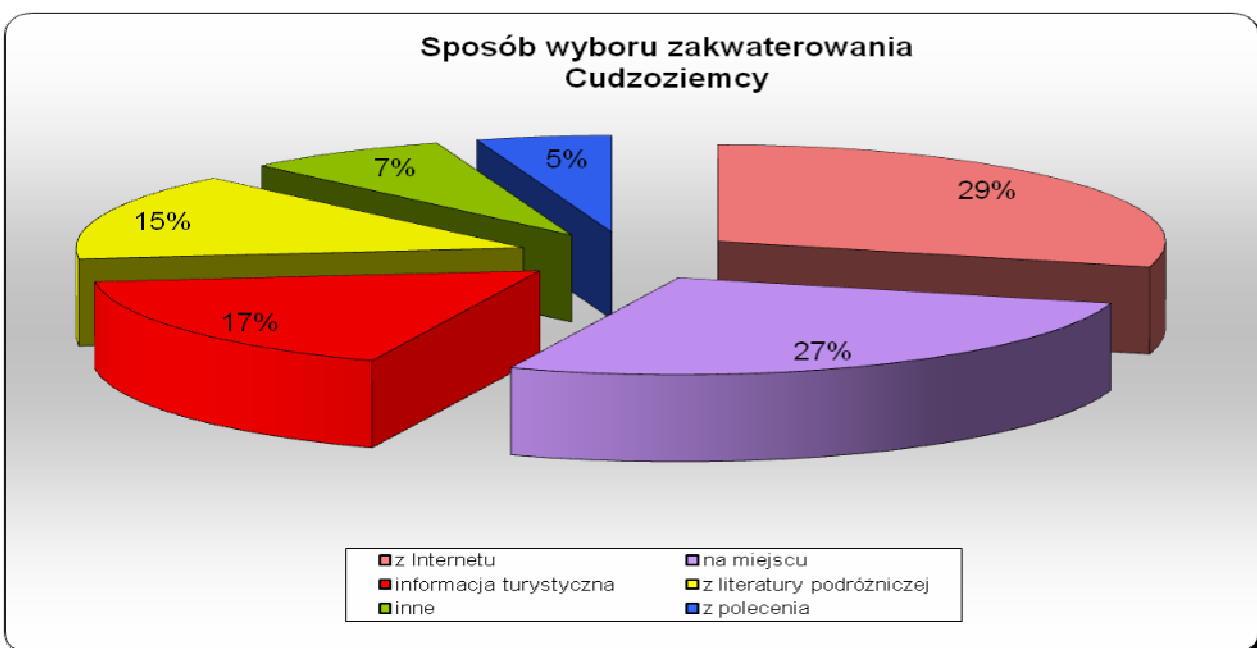

W jaki sposób turyści wybrali swoje zakwaterowanie?

32% ankietowanych turystów z Polski wybrało swoje zakwaterowanie za pośrednictwem Internetu, 22% wybrało nocleg „na miejscu”. 21% turystów wskazało na inny wybór zakwaterowania, np. własny jacht. 19% ankietowanych wybrało nocleg na podstawie „czyjegoś polecenia”. 6% ankietowanych turystów krajowych wybrało zakwaterowanie z pomocą informacji turystycznej.

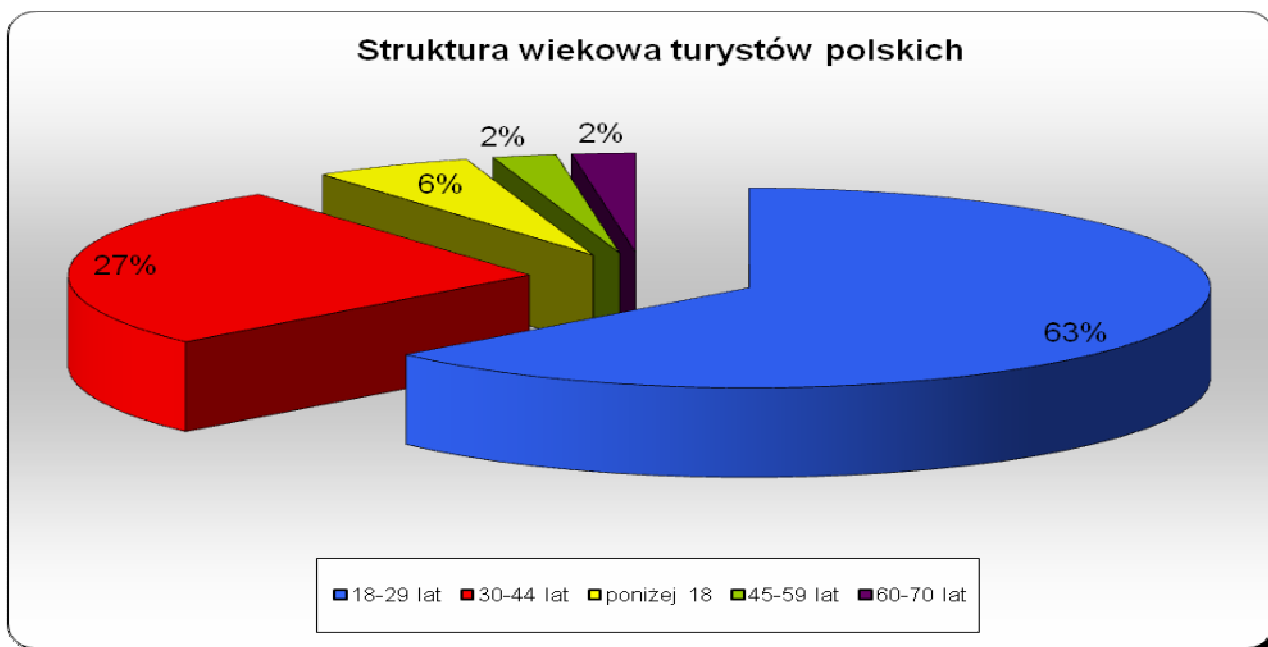
29% turystów zagranicznych wybrało swoje zakwaterowanie przy pomocy Internetu, 27% wybrało nocleg „na miejscu” bez wcześniejszej rezerwacji. 17% turystów skorzystało z pomocy informacji turystycznej, a 15% z literatury podróżniczej. 7% ankietowanych wskazało na inny wybór zakwaterowania, nieokreślony w ankietach oraz 5% wybrało nocleg na podstawie „czyjegoś polecenia”.

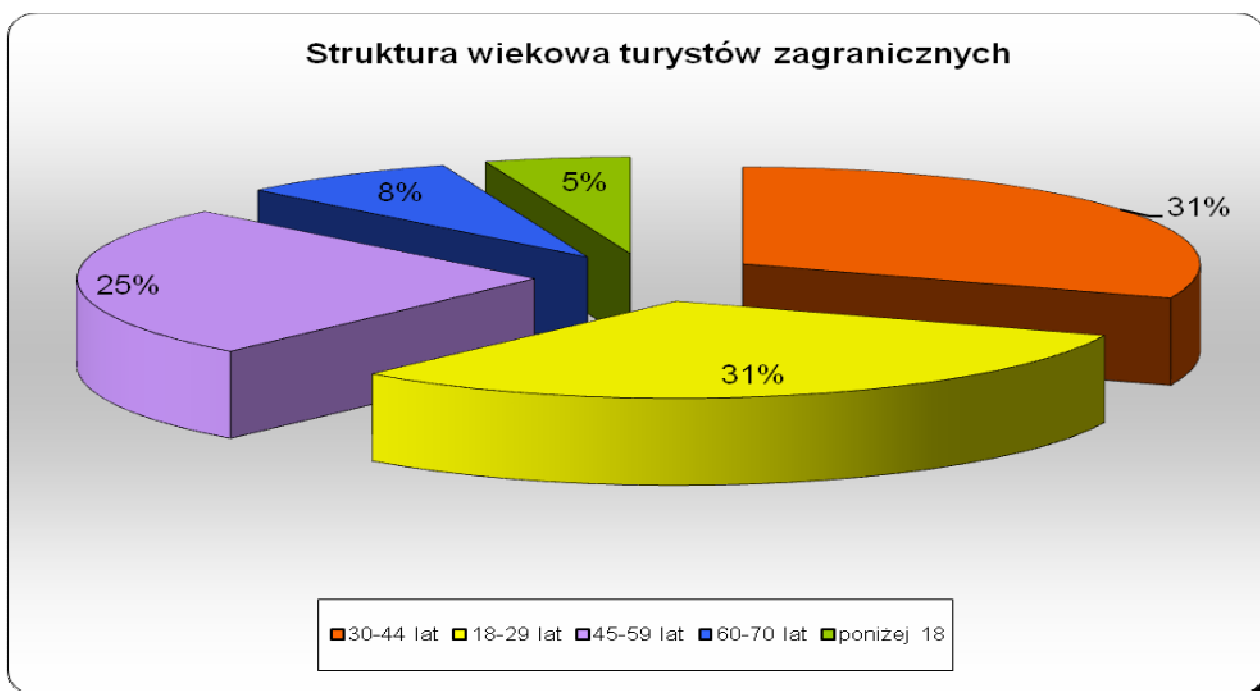
STRUKTURA BADANYCH TURYSTÓW

Jaki jest wiek turystów?

W Powiecie Giżyckim najliczniej reprezentowani byli turyści polscy w przedziale wiekowym 18 – 29 lat (63% ankietowanych). 27% turystów było w wieku od 30 do 44 lat. 6% ankietowanych to osoby poniżej 18 roku życia. Po 2% turystów krajowych było w wieku od 45 do 59 lat oraz w przedziale wiekowym 60 – 70 lat.

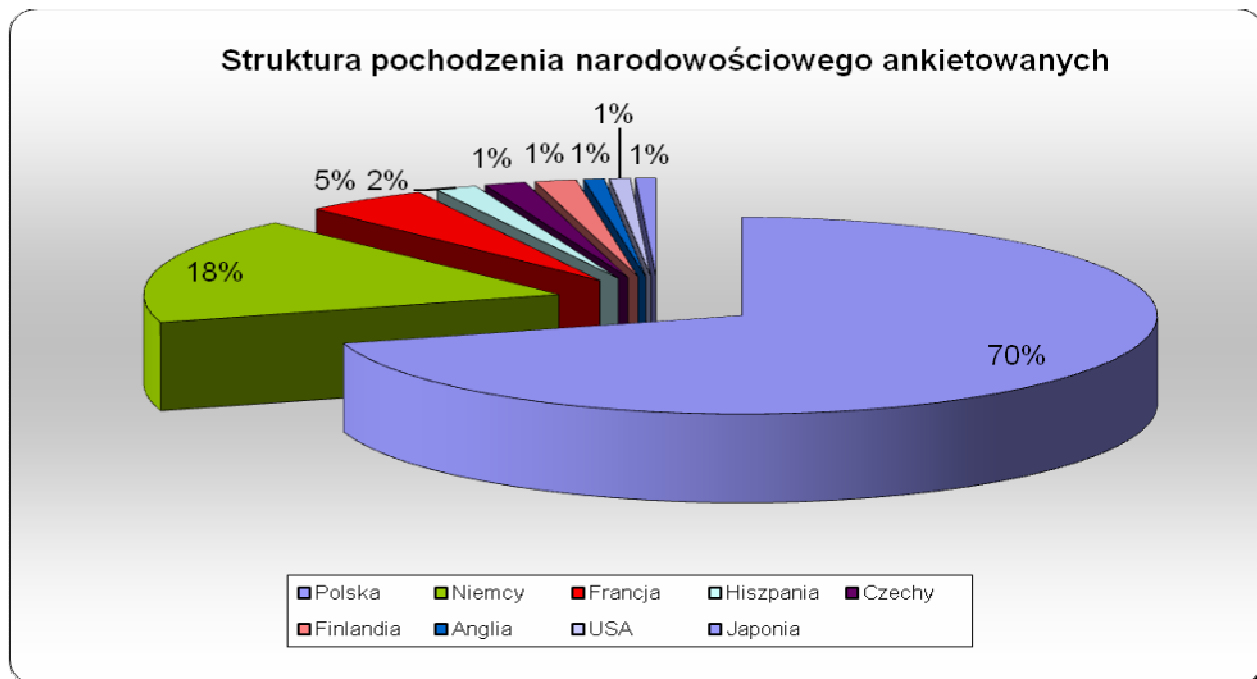

Przedział wiekowy 18 – 29 lat oraz 30 – 44 lat wskazało po 31% ankietowanych turystów zagranicznych. 25% badanych osób wskazało wiek od 45 – 59 lat. 8% turystów było pomiędzy 60 a 70 rokiem życia. 5% ankietowanych to osoby poniżej 18 roku życia.

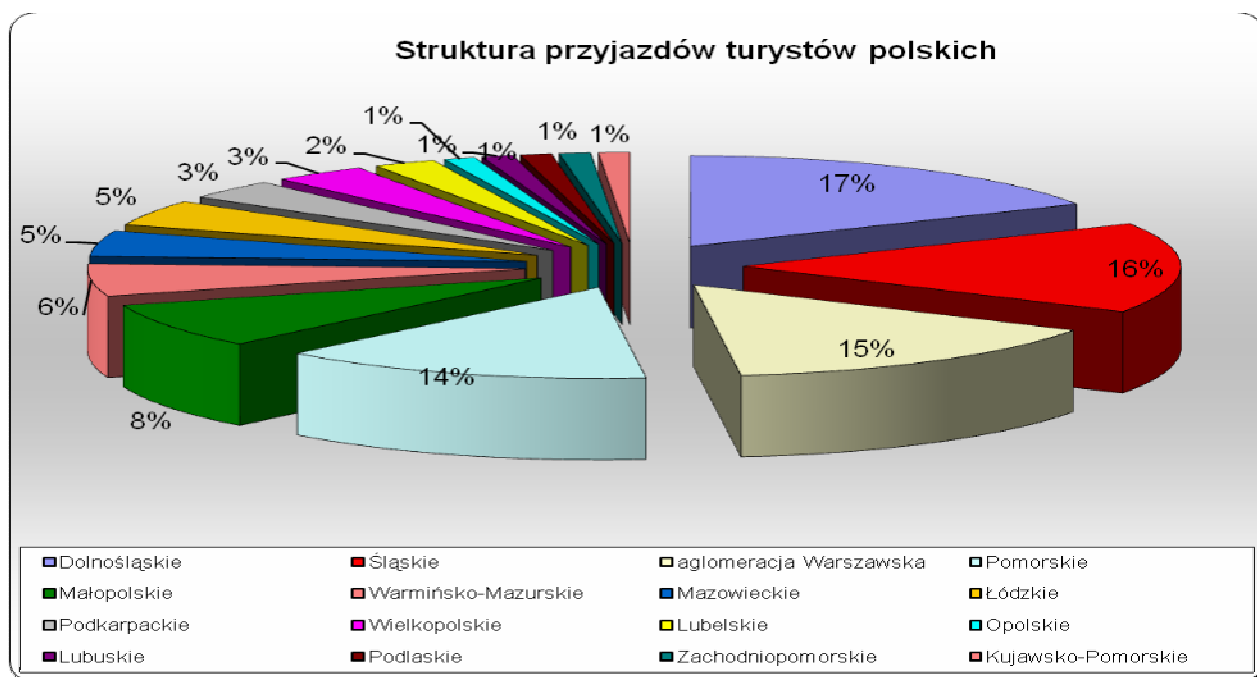
Skąd pochodzą turyści?

70% wszystkich ankietowanych pochodziło z Polski, 18% z Niemiec. 5% wskazało pochodzenie z Francji, 2% z Hiszpanii. Po 1% ankietowanych było z Czech, Finlandii, Anglii, USA oraz z Japonii.

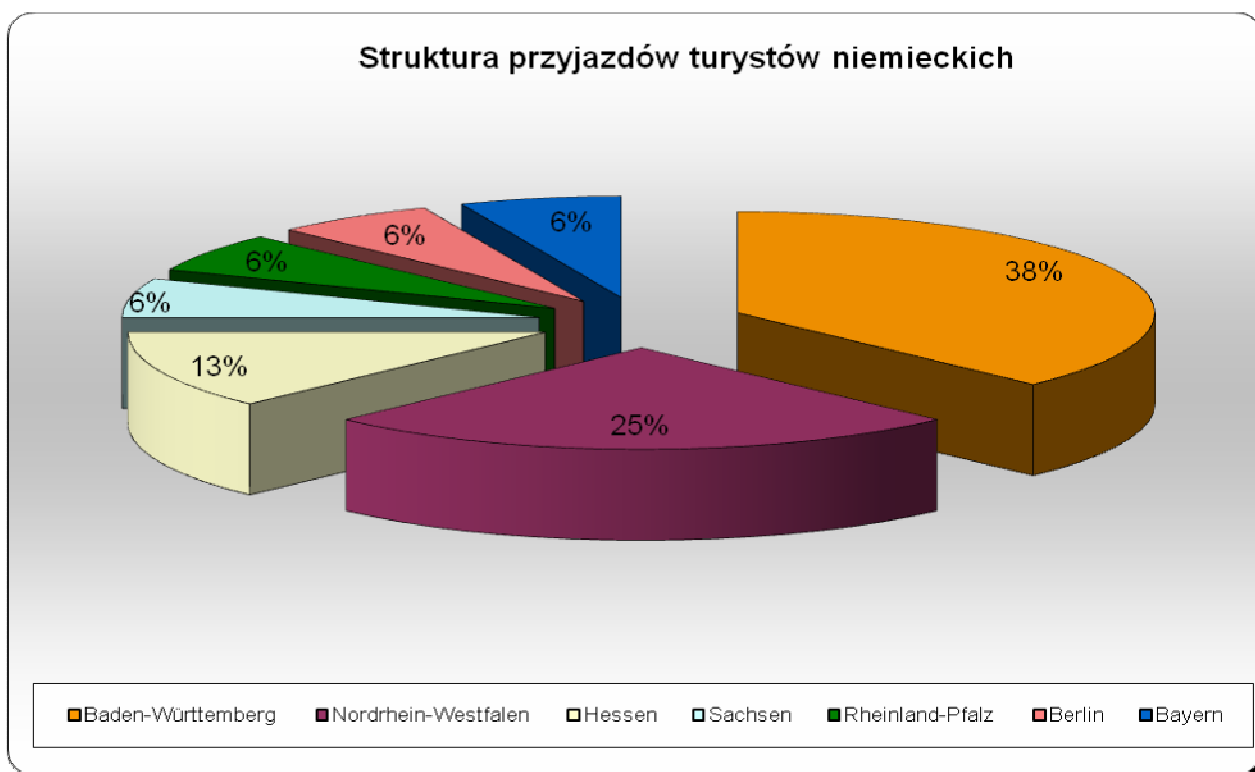
Polacy

17% ankietowanych turystów krajowych pochodziło z województwa dolnośląskiego, 16% z województwa śląskiego. 15% turystów było z aglomeracji warszawskiej, 14% z województwa pomorskiego. 8% wskazało województwo małopolskie. 6% ankietowanych pochodziło z województwa warmińsko-mazurskiego. Z województw mazowieckiego (z wyłączeniem aglomeracji warszawskiej) oraz łódzkiego było po 5% ankietowanych. Po 3% turystów wskazało na województwa podkarpackie i wielkopolskie. 2% ankietowanych pochodziło z województwa lubelskiego. 1% to województwa opolskie, lubuskie, podlaskie, zachodniopomorskie oraz kujawsko-pomorskie.

Niemcy

38% turystów niemieckich pochodziło z Badenii Wirtembergii. 25% ankietowanych wskazało Północną Westfalię, a 13% Hesję. Po 6% turystów było z Saksonii, Nadrenii-Palatynat, Berlina oraz Bayern.

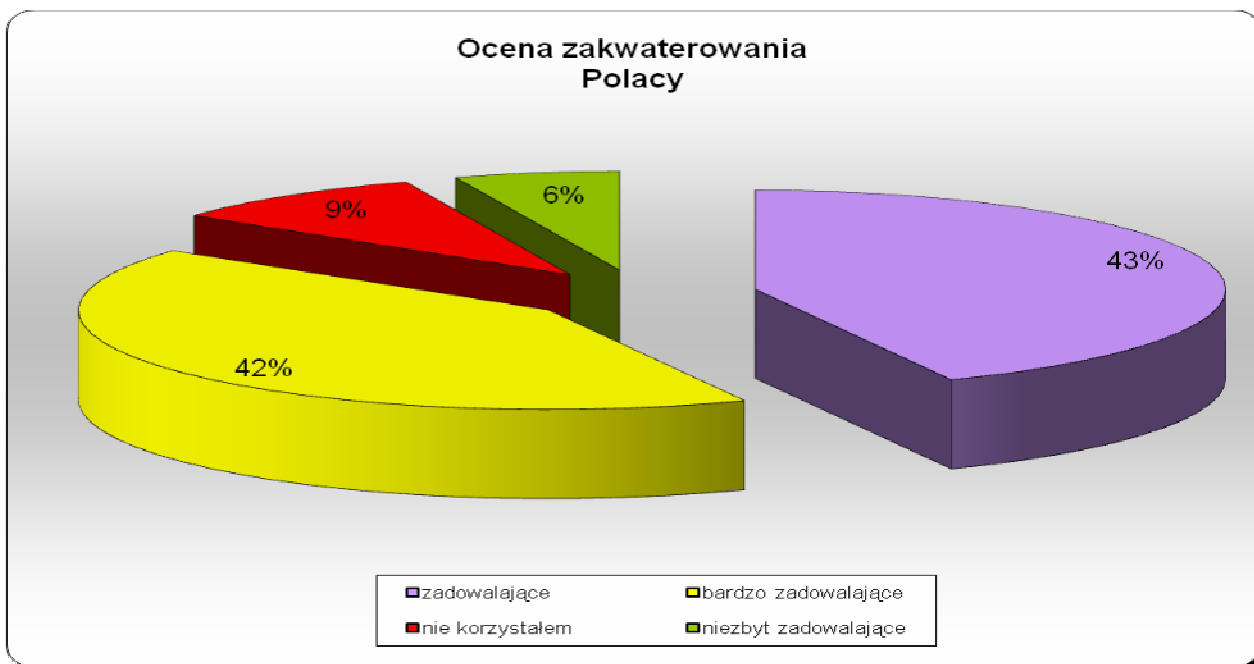

OCENA INFRASTRUKTURY

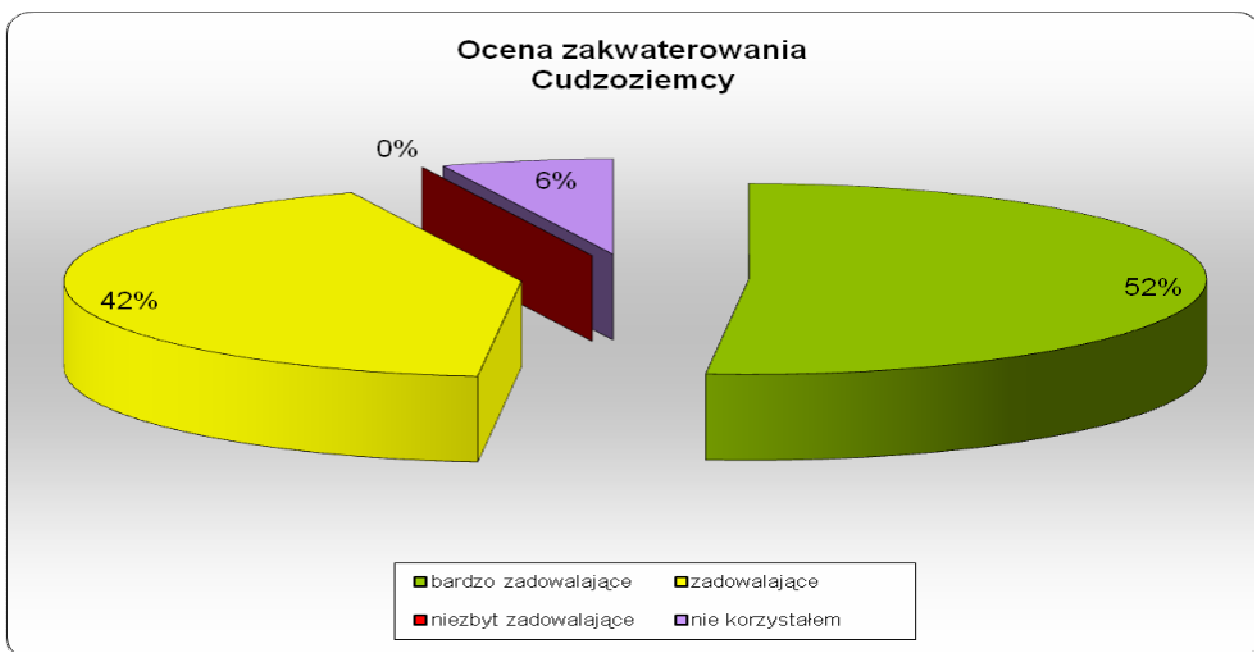
W jakim stopniu spełnione zostały oczekiwania turystów w związku z pobytem w naszym regionie?

Zakwaterowanie

43% ankietowanych turystów krajowych oceniło zakwaterowanie jako zadowalające, 42% jako bardzo zadowalające, a 6% wskazało na zakwaterowanie „niezbyt zadowalające”. 9% ankietowanych nie korzystało z noclegu.

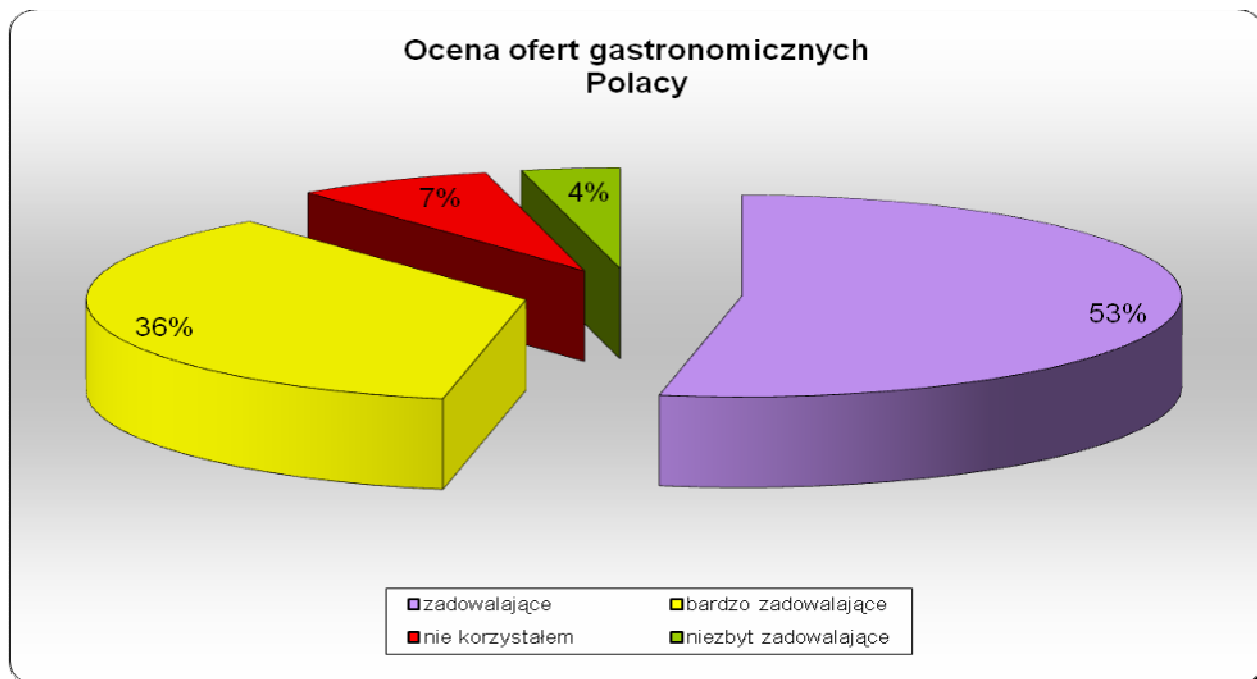

52% ankietowanych turystów zagranicznych oceniło zakwaterowanie jako bardzo zadowalające, a 42% jako zadowalające. 6% osób nie korzystało z oferty zakwaterowania. Żaden z ankietowanych turystów zagranicznych nie ocenił zakwaterowania jako niezbyt zadowalającego.

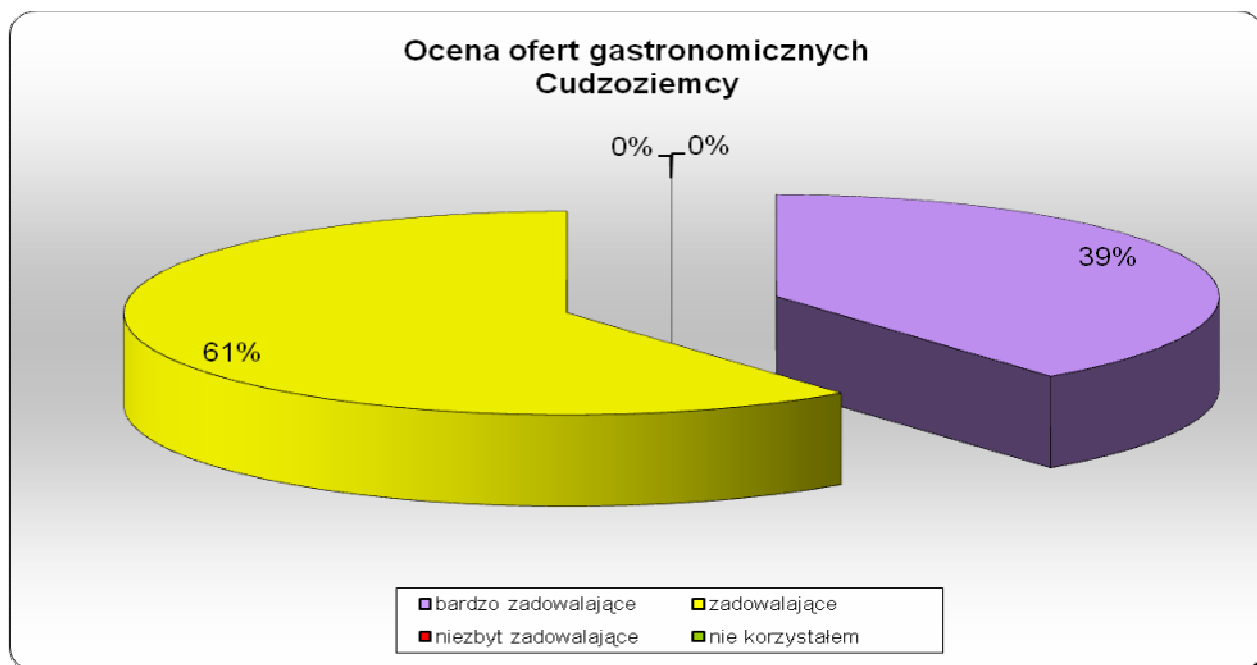

Gastronomia

53% ankietowanych turystów z Polski oceniło gastronomię zadowalająco, 36% turystów było bardzo zadowolonych, 4% oceniło jako niezbyt zadowalającą. 7% osób nie korzystało z gastronomii.

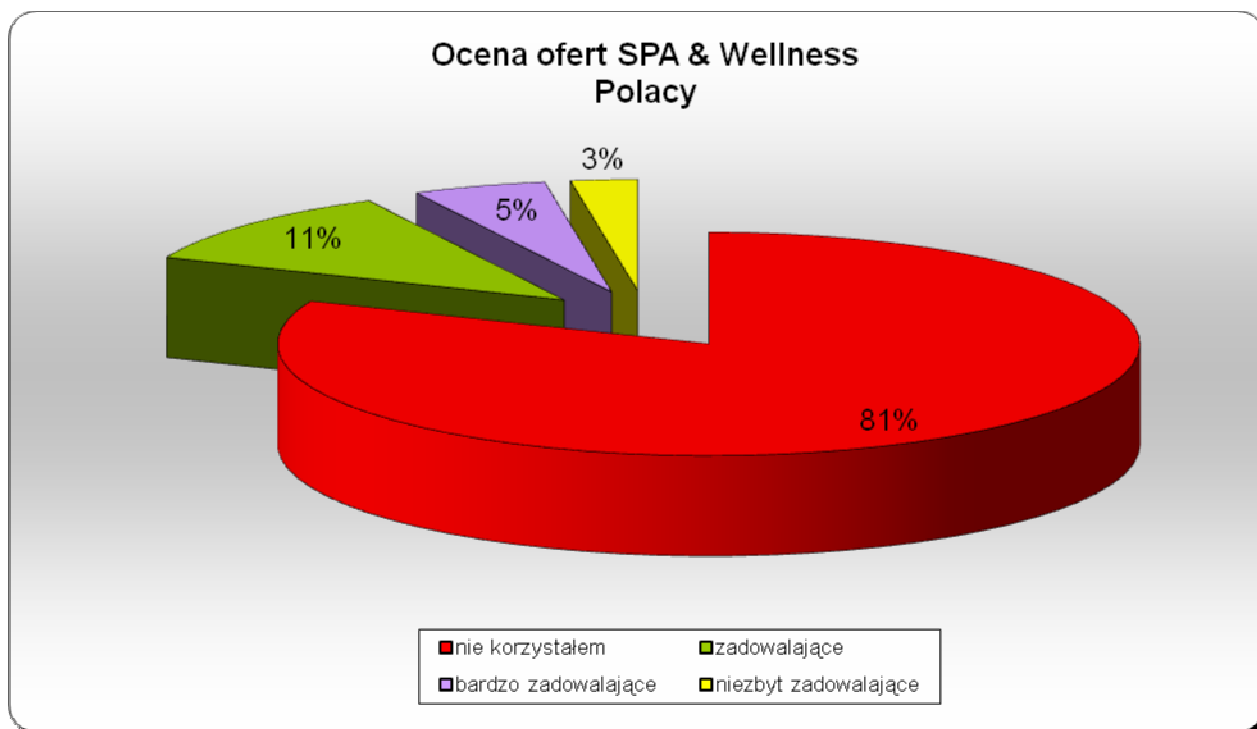

Wszyscy ankietowani turyści zagraniczni korzystali z usług gastronomicznych, z czego 61% oceniło gastronomię zadowalająco, a 39% było bardzo zadowolonych. Żaden z ankietowanych turystów nie ocenił gastronomii jako niezbyt zadowalającej.

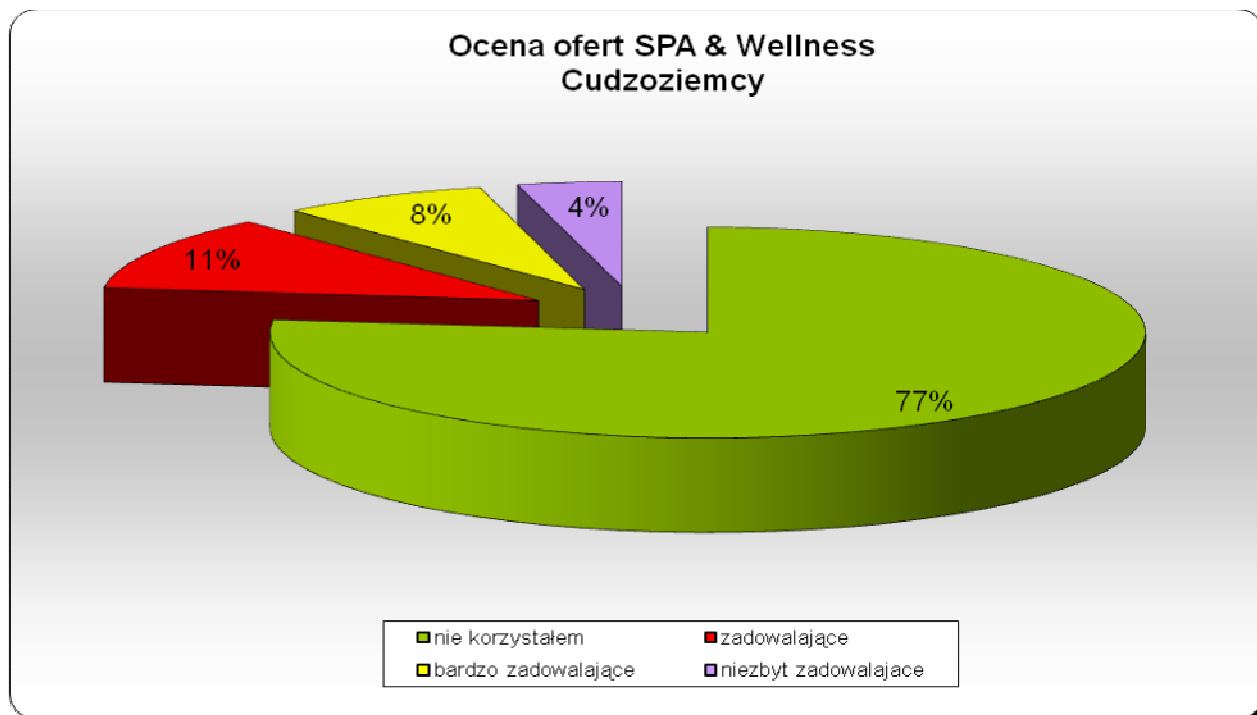

Oferty SPA & Wellness

81% ankietowanych turystów z Polski nie korzystało z oferty SPA & Wellness. 11% osób oceniło tę ofertę zadowalająco, natomiast 5% ankietowanych było bardzo zadowolonych. 3% osób dokonało oceny „niezbyt zadowalająco”.

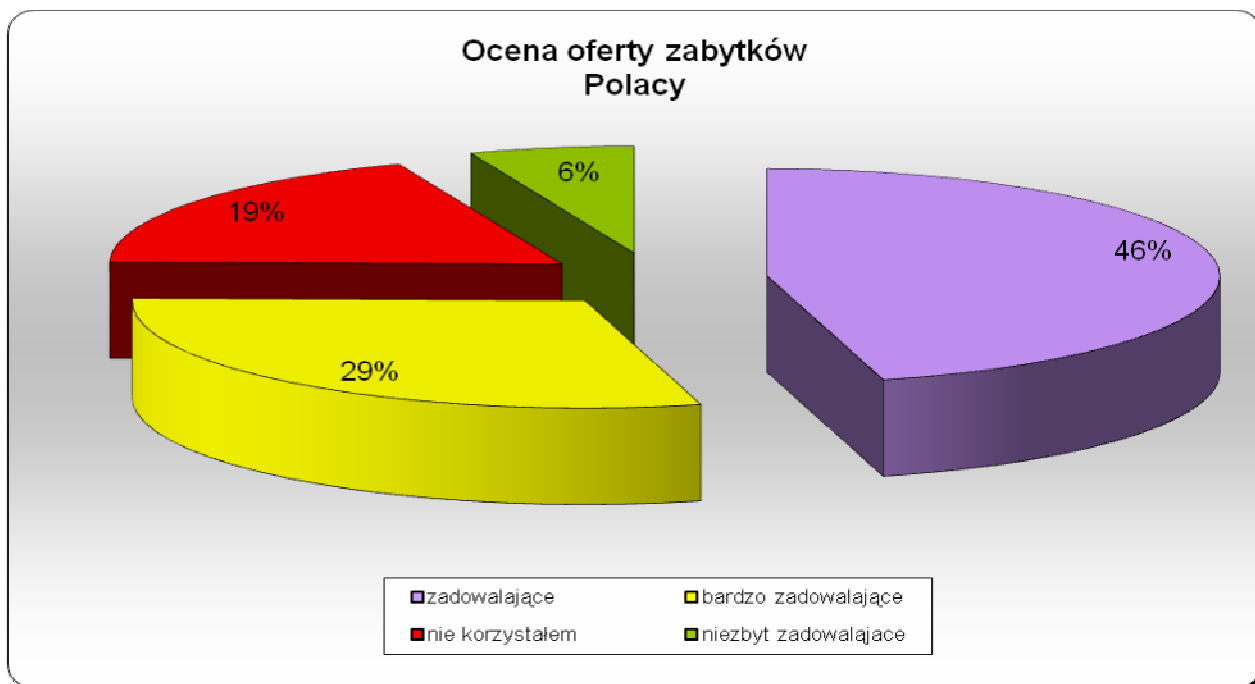

77% ankietowanych turystów zagranicznych nie korzystało z oferty SPA & Wellness, 11% oceniło ją jako zadowalającą, a 8% jako bardzo zadowalającą. 4% osób było niezbyt zadowolonych z tej oferty.

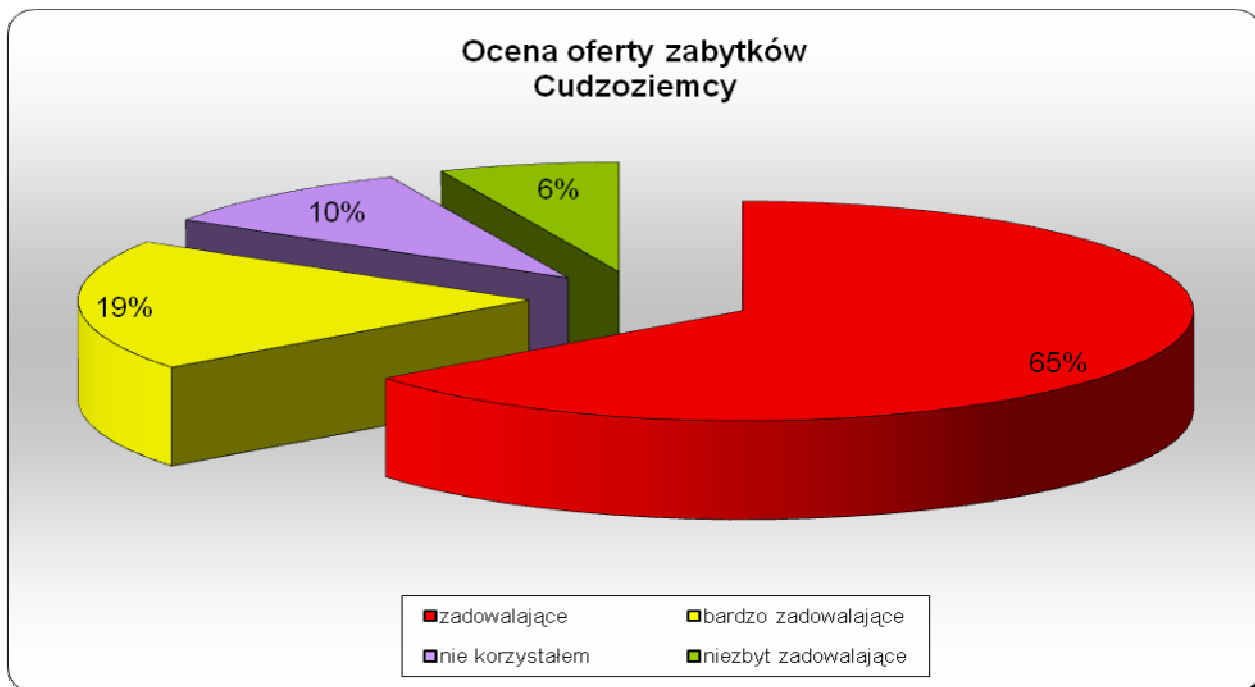

Zabytki

46% ankietowanych turystów z Polski oceniło ofertę zabytków zadowalająco, 29% bardzo zadowalająco. 19% ankietowanych nie zwiedzało zabytków. 6% osób oceniło zabytki jako niezbyt zadowalająco.

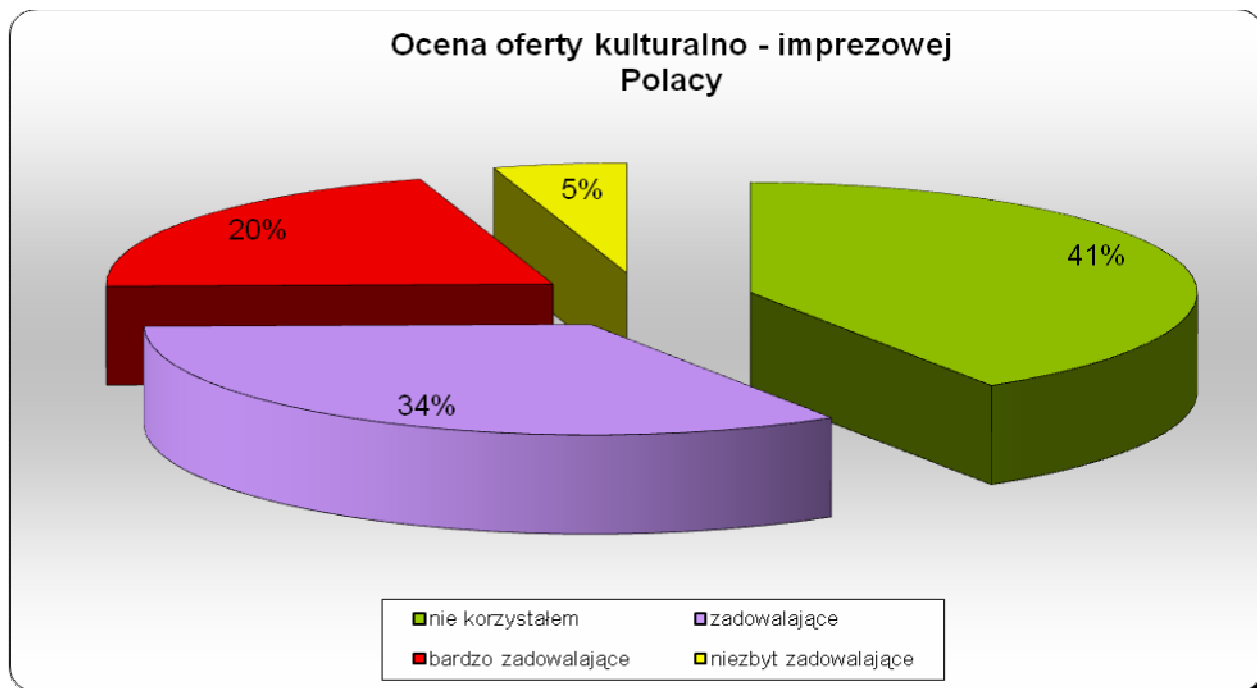

65% ankietowanych turystów zagranicznych określiło zabytki jako ofertę zadowalającą, 19% turystów oceniło to bardzo zadowalającą, 10% nie zwiedzało zabytków. 6 % ankietowanych oceniło ofertę zabytków jako niezbyt zadowalającą.

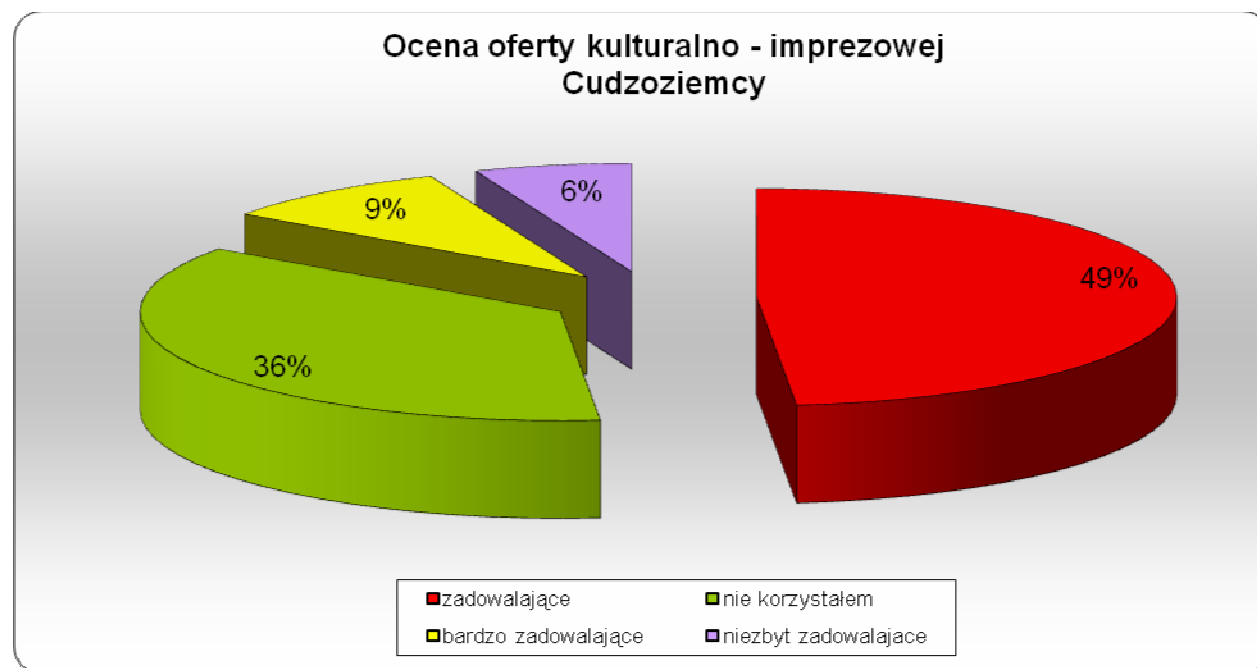

Imprezy kulturalne

41% turystów z Polski nie brało udziału w imprezach. 34% ankietowanych oceniło ofertę imprez kulturalnych zadowalająco. 20% osób dokonało oceny „bardzo zadowalające”, a 5% oceniło imprezy jako niezadowalające.

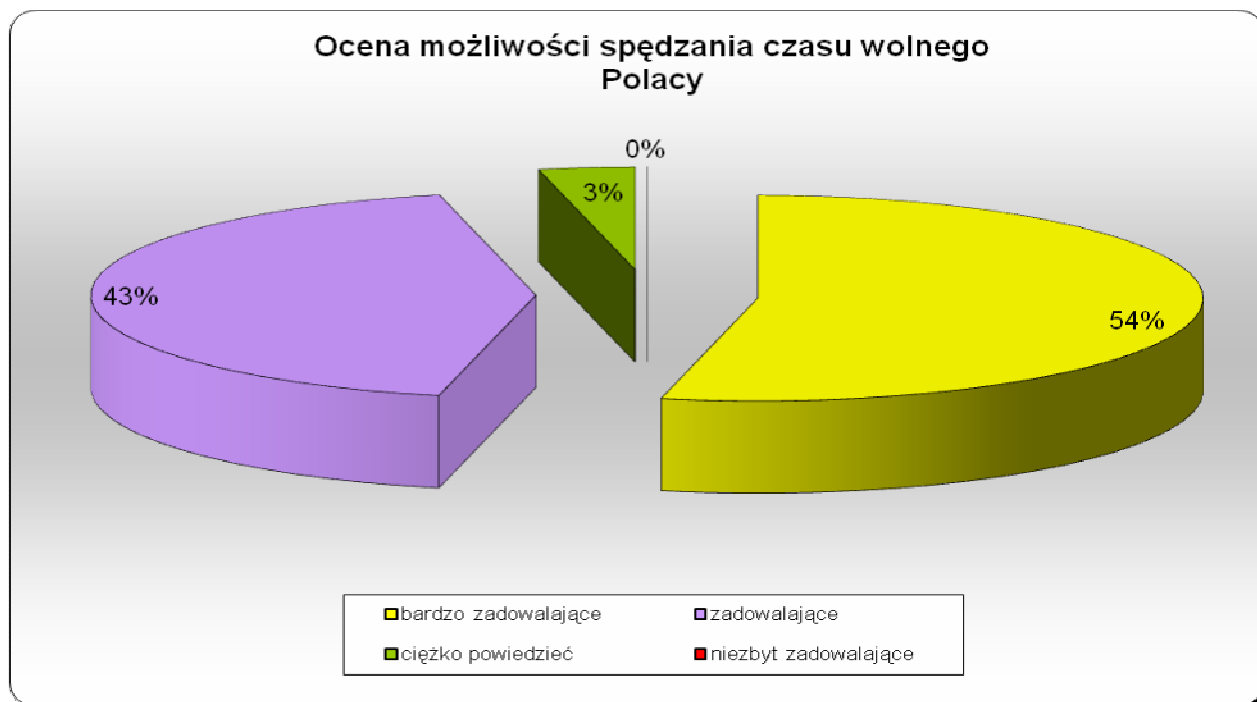

49% ankietowanych cudzoziemców oceniło imprezy zadowalająco. 36% osób nie brało udziału w imprezach kulturalnych. Dla 9% ankietowanych oferta imprezy była bardzo zadowalająca, a dla 6% niezbyt zadowalająca.

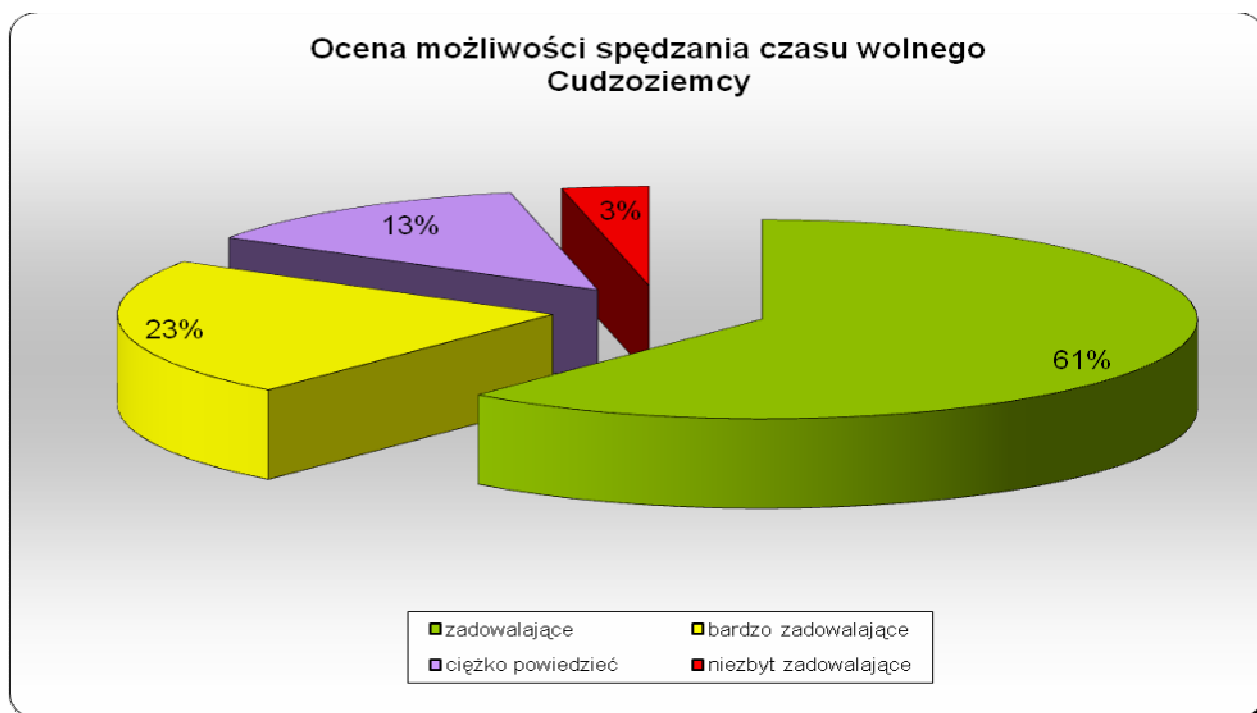

Możliwość spędzenia czasu wolnego

54% ankietowanych turystów polskich oceniło możliwości spędzenia czasu wolnego jako bardzo zadowalające. 43% turystów oceniło je zadowalająco. 3% osób nie potrafiło tego ocenić.

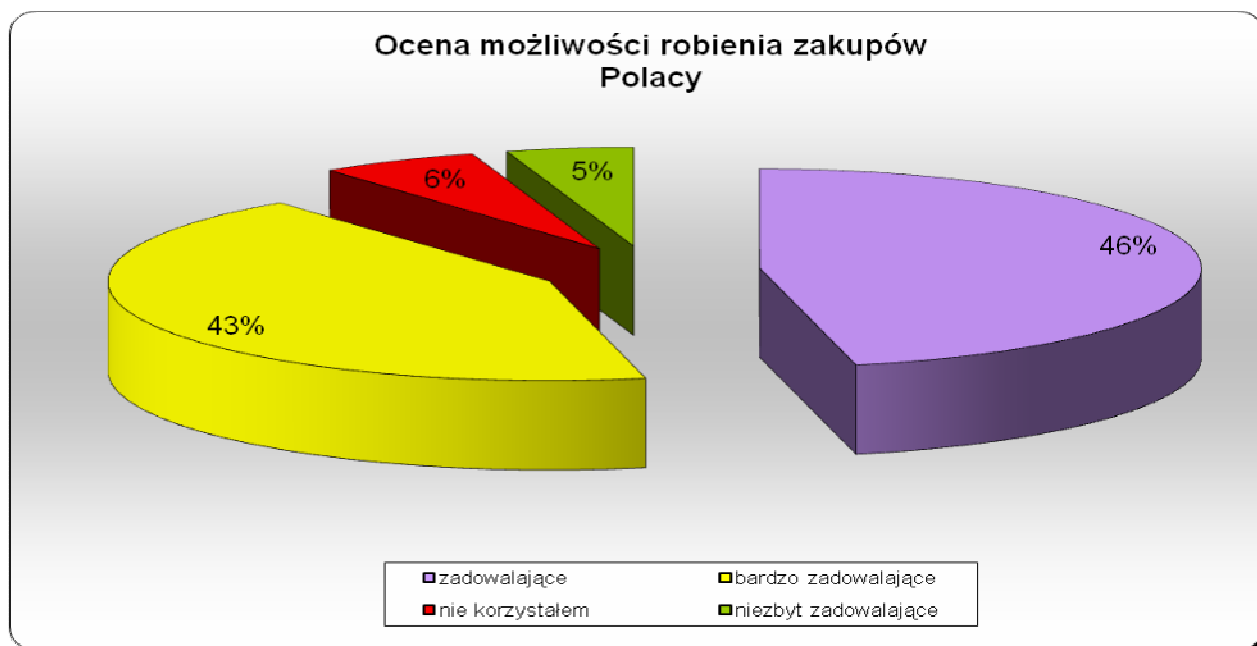

61% ankietowanych turystów zagranicznych oceniło możliwości spędzania czasu wolnego jako zadowalające. 23% dokonało oceny bardzo zadowalającej. 13% osób nie potrafiło tego ocenić. 3% ankietowanych dokonało oceny „niezbyt zadowalające”.

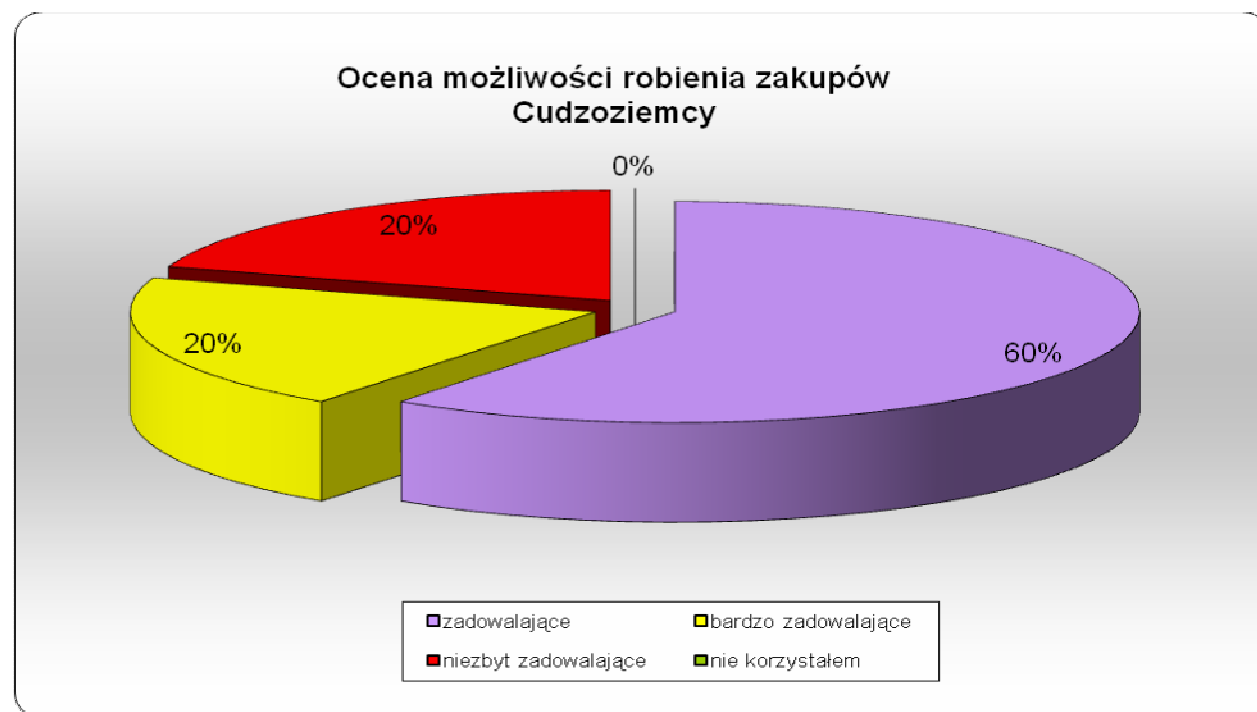

Możliwość robienia zakupów

46% ankietowanych turystów z Polski oceniło możliwości robienia zakupów jako zadowalające, 43% turystów oceniło je jako bardzo zadowalające. 6% ankietowanych nie robiło zakupów, 5% osób było niezbyt zadowolonych z tej możliwości.

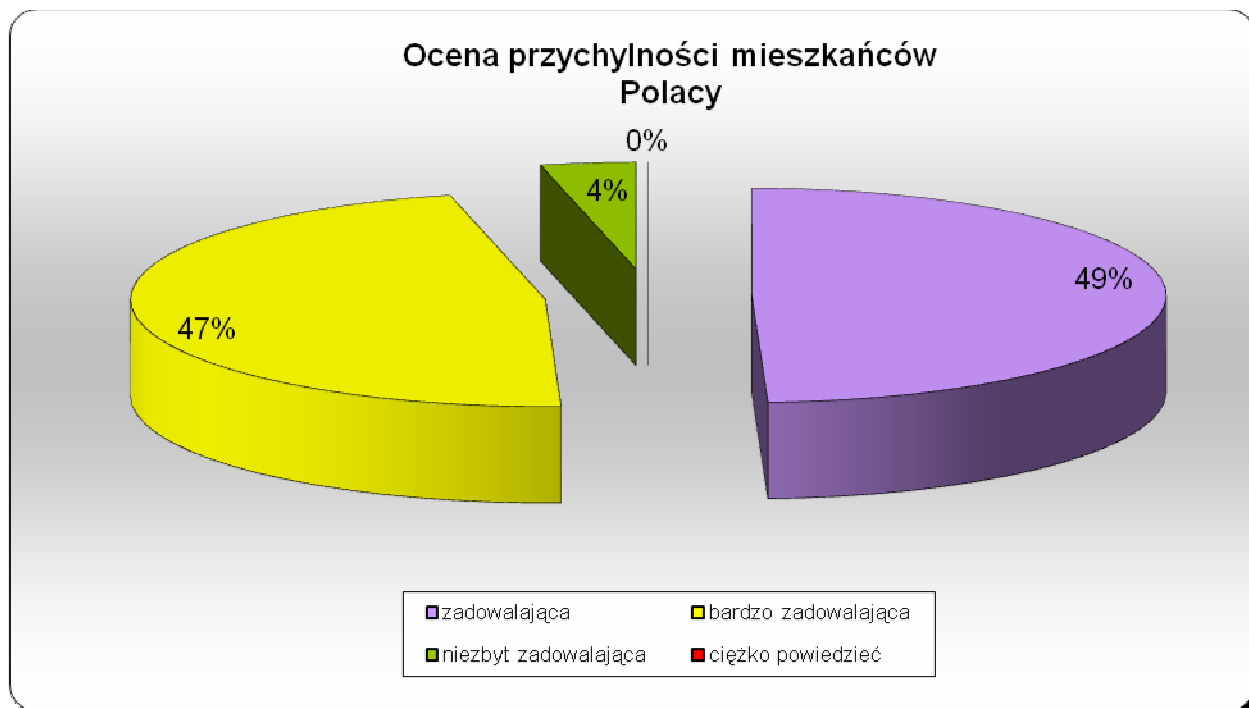

60% ankietowanych cudzoziemców oceniło możliwości robienia zakupów jako zadowalające. Po 20% turystów określiło te możliwości jako bardzo zadowalające, jak również niezbyt zadowalające.

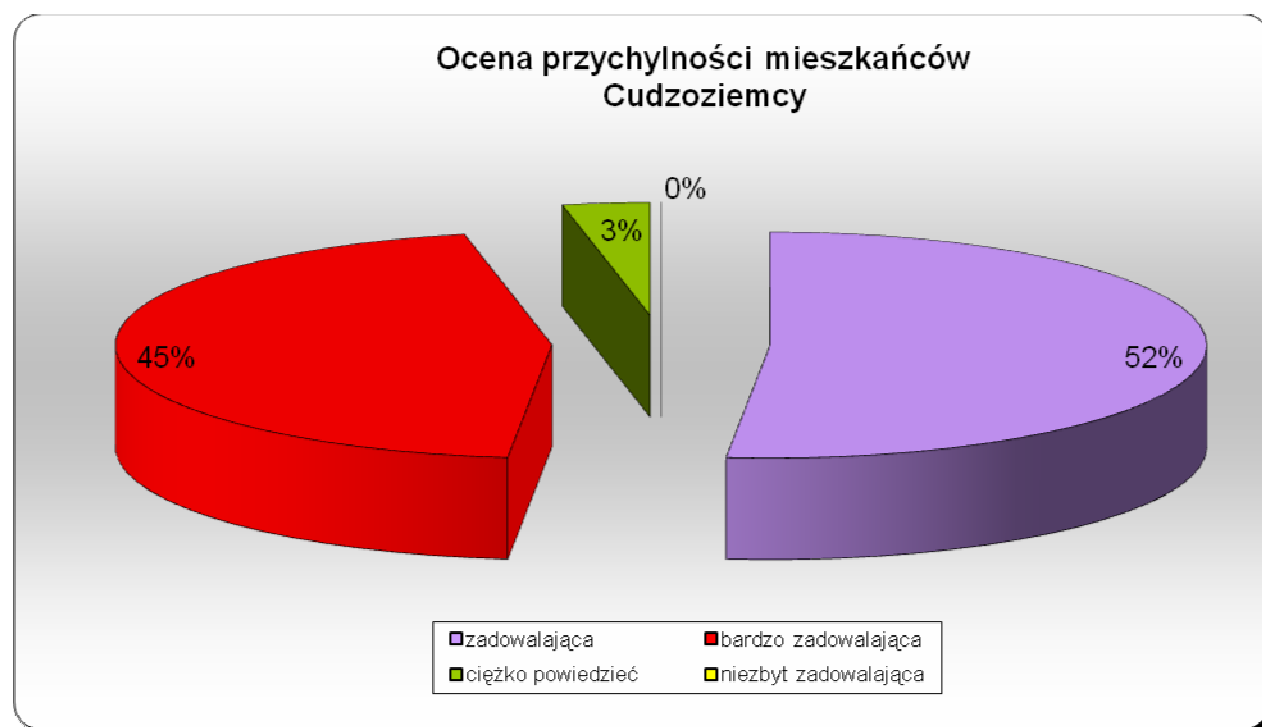

Przychylność mieszkańców

49% turystów z Polski oceniło przychylność mieszkańców zadowolająco, 47% turystów oceniło ją jako bardzo zadowolająco. 4% turystów określiła przychylność mieszkańców jako niezbyt zadowolająco.

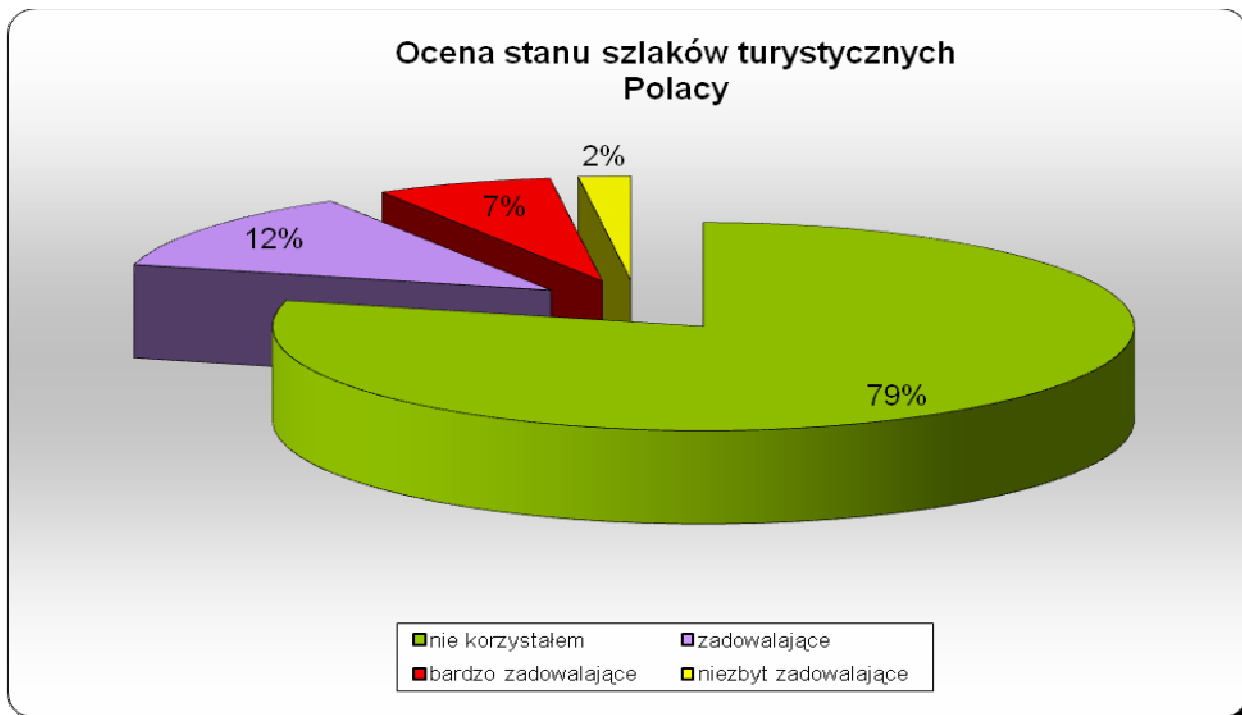
52% ankietowanych cudzoziemców oceniło przychylność mieszkańców jako zadowolająco. 45% oceniło ją jako bardzo zadowolająco. 3% ankietowanych nie potrafiło tego ocenić. Żaden z ankietowanych turystów zagranicznych nie wskazał oceny „niezbyt zadowolająco”.

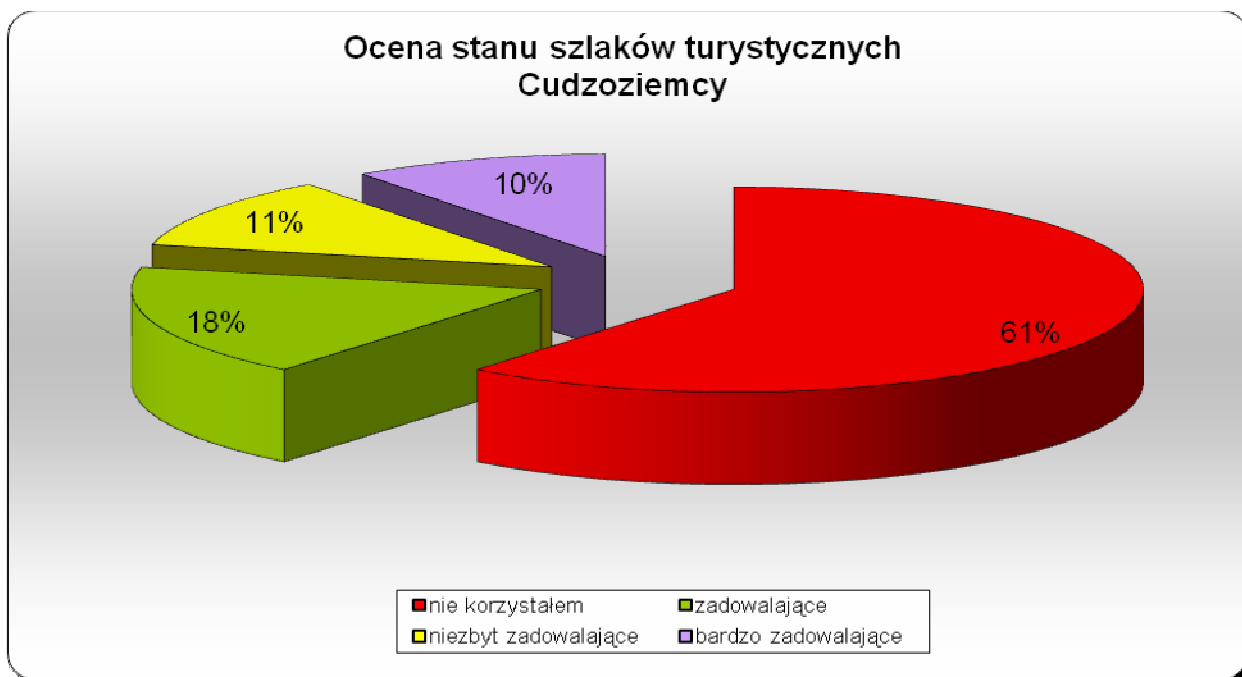
Szlaki turystyczne – rowerowe, kajakowe i piesze

Stan

79% ankietowanych turystów z Polski nie korzystało ze szlaków turystycznych. 12% turystów oceniło je jako zadowalające, 7% jako bardzo zadowalające. Natomiast 2% osób określiło stan szlaków jako niezbyt zadowalające.

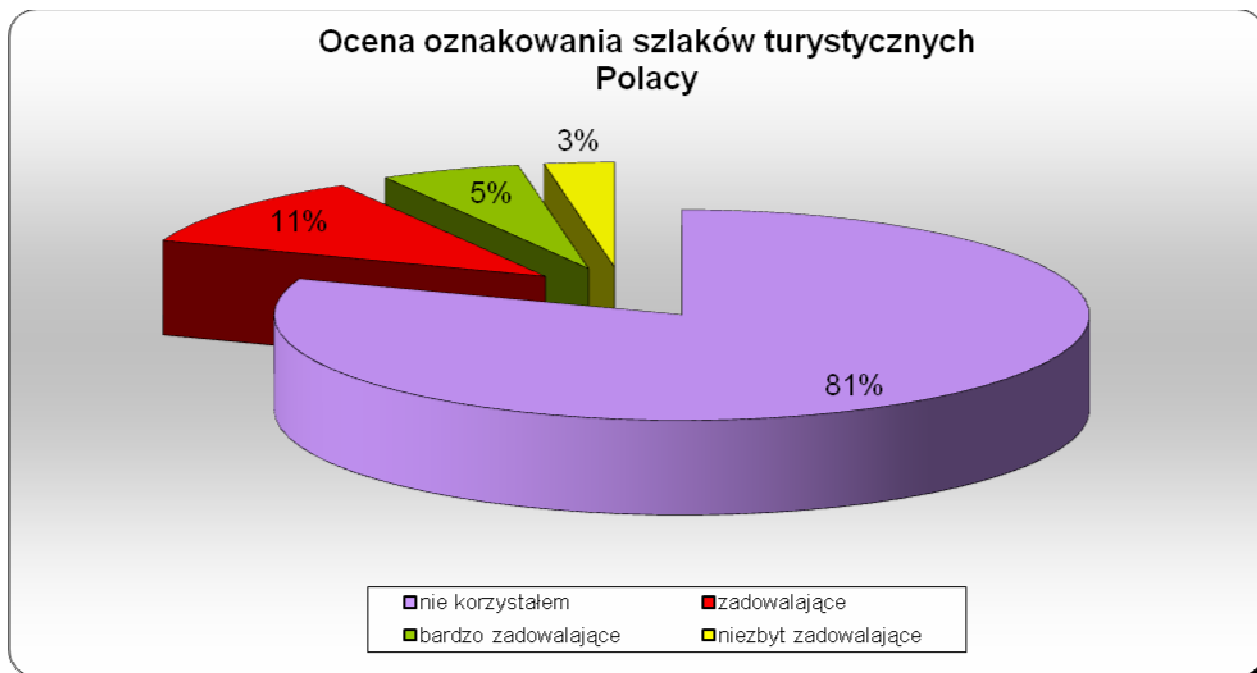

61% turystów zagranicznych nie korzystało ze szlaków turystycznych. 18% turystów uznało stan jako zadowalający. 11% osób wybrało odpowiedź niezbyt zadowalającą. 10% ankietowanych określiło stan szlaków jako bardzo zadowalający.

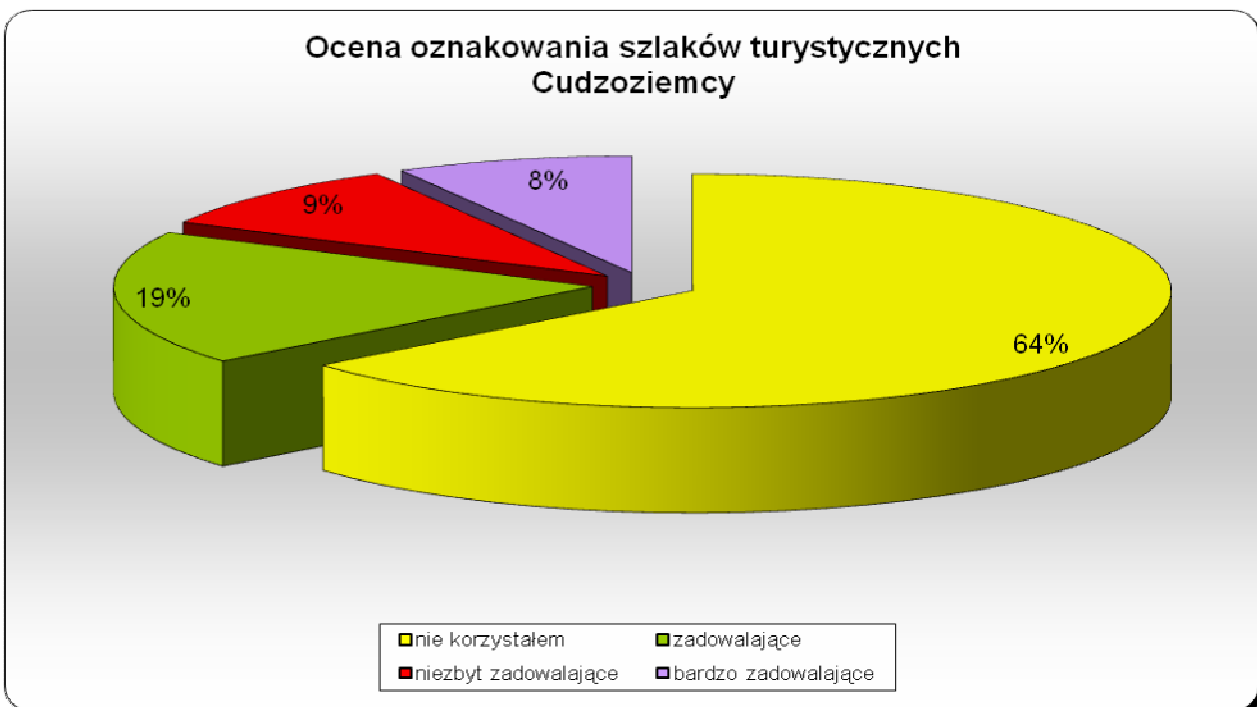

Oznakowanie

80% turystów z Polski nie korzystało ze szlaków turystycznych. 11% turystów oceniło oznakowanie szlaków zadowalająco. 5% turystów oceniło oznakowanie bardzo zadowalająco, natomiast 4% niezbyt zadowalająco.

64% turystów zagranicznych nie korzystało ze szlaków turystycznych. 19% turystów oceniło oznakowanie jako zadowalające. 9% ankietowanych określiło je jako niezbyt zadowalające. 8% osób było bardzo zadowolonych z oznakowania szlaków turystycznych.

PODSUMOWANIE

W stosunku do roku 2010 możemy wskazać następujące zmiany w opiniach turystów.

Metodologia badań.

W roku 2011, mimo większej ilości obsłużonych przez biuro turystów ogółem, spadła ilość ankietowanych osób. W 2010 roku było to łącznie 134 osoby. W roku 2011 przeanalizowano ankiety 125 osób.

Charakter podróży.

Polacy. W roku 2011 o 9% mniej niż w 2010, turystów krajowych wybrało przyjazd w celu prywatnym, tym samym o 9% zwiększył się udział podróży służbowych.

Cudzoziemcy. O 3% odnotowano wzrost przyjazdów prywatnych i o 3% zmniejszyła się ilość przyjazdów służbowych.

Częstotliwość przyjazdów na Mazury.

Polacy. O 6% więcej niż w roku 2010 przyjechało na Mazury po raz pierwszy. O 3% zwiększyła się ilość przyjazdów wielokrotnych. Natomiast o 9% w stosunku do roku 2010 zmniejszyła się ilość przyjazdów po raz drugi.

Cudzoziemcy. 1% więcej turystów przyjechało po raz pierwszy na Mazury. O 2% zwiększyła się ilość przyjazdów po raz drugi. Z kolei o 3% spadła ilość przyjazdów wielokrotnych.

Długość pobytu.

Polacy. O 6% wzrosła ilość przyjazdów na jeden dzień. Tylko o 2% mniej wskazano na przyjazdy na 2-3 dni. O 2% wzrosła ilość przyjazdów od 4 do 7 dni. Natomiast ilość przyjazdów na dłużej niż tydzień spadła o 6%.

Cudzoziemcy. O 3% odnotowano wzrost przyjazdów na jeden dzień. Z kolei o 9% mniej wykazano przyjazdów na 2-3 dni. Natomiast o 11% wzrosła ilość pobytych od 4 do 7 dni. Odnotowano spadek ilości pobytych na dłużej niż tydzień o 5%.

Cel przyjazdów.

Polacy. O 4% zwiększyła się ilość przyjazdów w celu wypoczynku na łonie natury. Pozostałe zmiany występujące w tej kategorii to niewielkie przesunięcia o 1 lub 2 punkty procentowe.

Cudzoziemcy. O 10% wzrosła ilość przyjazdów w celu uprawiania turystyki rowerowej.

Źródła wiadomości o regionie.

Polacy. O 7% więcej turystów pozyskiwało informacje o regionie „z czyjegoś polecenia”. Z kolei o 2% wzrósł udział reklamy prasowej oraz biur turystycznych jako źródła informacji o regionie, natomiast o 2% zmalał udział Internetu.

Cudzoziemcy. O 6% mniej turystów pozyskiwało informacje o regionie z literatury podróżniczej. Z kolei o 10% więcej osób wskazywało inne, bliżej nieokreślone źródła wiedzy o naszym regionie. O 6% wzrósł udział pozyskiwania wiadomości z Internetu. Aż o 13% zmalał udział „czyjegoś polecenia” jako źródła informacji o regionie. O 3% więcej turystów wskazywało TV.

Wybór miejsca zakwaterowania.

Polacy. 6% mniej ankietowanych turystów wybrało nocleg w kwaterach prywatnych. O 10% spadł udział domków letniskowych jako wyboru noclegu. O 6% więcej osób wskazywało hotele. Nastąpił również 4% wzrost wyboru jachtu. O 5% wzrósł także udział kempingów i pól namiotowych w wyborze miejsca zakwaterowania.

Cudzoziemcy. O 10% spadł udział kempingów i pól namiotowych wśród miejsc zakwaterowania. O 4% wzrósł udział kwater prywatnych oraz hoteli. Pozostałe zmiany były niewielkie.

Sposób wybrania noclegu.

Polacy. O 9% wzrósł sposób wybierania noclegu dopiero na miejscu po przyjeździe, bez wcześniejszej rezerwacji.

O 5% mniej osób wykorzystało Internet, jako źródło informacji o wolnych miejscach zakwaterowania.

Cudzoziemcy. Odnotowano 2% wzrost wyboru zakwaterowania przez Internet. Tym samym o 2% spadło wybieranie noclegu „z polecenia”.

Wiek turystów.

Wśród cudzoziemców zauważyć można 5% więcej osób poniżej 18 roku życia. O 4% więcej turystów było w wieku 30 – 44 lata. 4% mniej turystów było w wieku 18 - 29 lat. Zmiany wśród turystów krajowych były niewielkie.

Ocena zakwaterowania.

Polacy. 6% turystów mniej niż w 2010 roku oceniło zakwaterowanie jako zadowalające. 5% więcej oceniło zakwaterowanie jako bardzo zadowalające. 3% mniej turystów niż w roku 2010 oceniło zakwaterowanie jako niezbyt zadowalające.

Cudzoziemcy. O 7% mniej osób oceniło zakwaterowanie jako zadowalające. Natomiast 7% więcej osób oceniło zakwaterowanie jako bardzo zadowalające. 3% mniej osób niż w 2010 roku było niezadowolonych z noclegu.

Gastronomia.

Polacy. 3% mniej osób oceniło ofertę gastronomiczną zadowalającą. Z kolei o 4% więcej osób oceniło tę ofertę jako bardzo zadowalającą.

Cudzoziemcy. O 6% więcej osób oceniło ofertę gastronomiczną jako zadowalającą i o 6% mniej osób korzystało z usług gastronomicznych.

Oferty SPA & Wellness.

Polacy. 3% więcej turystów nie korzystało z oferty SPA i stanowi to łączną wartość 81% ankietowanych. Główny wpływ ma na to niewielka ilość tego typu ofert.

Cudzoziemcy. Aż 77% cudzoziemców nie korzystało z tej oferty. Powód jest identyczny jak w przypadku turystów krajowych.

Zabytki.

Polacy. O 3% wzrosła ilość turystów bardzo zadowolonych z dostępnej oferty zwiedzania zabytków. Tym samym odnotowano 3% spadek osób niezadowolonych z tej oferty.

Cudzoziemcy. O 4% mniej osób dokonało oceny tej oferty jako zadowalającej. 9% więcej ankietowanych było bardzo zadowolonych z dostępnej oferty zwiedzania zabytków. Można zauważyć również 6% wzrost turystów, którzy nie byli zadowoleni z tej oferty.

Imprezy.

Polacy. 5% mniej osób wykazało niezadowolenie z tej oferty. O 8% mniej osób było zadowolonych. Z kolei odnotowano 12% wzrost osób, które nie korzystały z ofert imprez kulturalno-rozrywkowych.

Cudzoziemcy. Aż 29% więcej osób dokonało oceny zadowalającej. O 3% mniej określiło imprezy jako bardzo zadowalające. O 6% więcej osób było niezadowolonych z ofert imprez kulturalno-rozrywkowych. 32% mniej osób korzystało z imprez.

Możliwość spędzania czasu wolnego.

Polacy. 2% mniej osób było bardzo zadowolonych z możliwości spędzania czasu wolnego. Również 2% mniej osób określiło możliwości spędzania czasu wolnego jako niezadowalające. Z kolei odnotowano 3% wzrost osób, którym ciężko było określić możliwości spędzania czasu wolnego.

Cudzoziemcy. Aż 18% więcej osób określiło możliwości jako zadowalające. Z kolei 13% mniej osób było bardzo zadowolonych. Aż 8% ankietowanych nie potrafiło określić możliwości. Natomiast 3% więcej osób niż w roku 2010 było niezadowolonych z możliwości spędzania czasu wolnego.

Możliwość robienia zakupów.

Polacy. 11% więcej osób dokonało oceny możliwości robienia zakupów jako zadowalające. Aż 13% mniej osób było niezadowolonych z tych możliwości. Z kolei 2% więcej osób było bardzo zadowolonych.

Cudzoziemcy. 12% więcej osób oceniło możliwości robienia zakupów jako zadowalające. 8% mniej osób określiło te możliwości jako bardzo zadowalające. Odnotowano 10% wzrost osób niezadowolonych z tych możliwości. Natomiast aż 14% mniej osób korzystało z możliwości robienia zakupów.

Szlaki turystyczne – rowerowe, kajakowe i piesze.

Stan.

Polacy. 4% mniej osób dokonało oceny stanu szlaków turystycznych jako zadowalające. 5% mniej osób było bardzo zadowolonych oraz 3% mniej osób niezadowolonych. Z kolei aż 12% więcej osób nie korzystało ze szlaków turystycznych i stanowi to łączną wartość 79% ankietowanych.

Cudzoziemcy. Zmiany występujące w tej kategorii to niewielkie przesunięcia o 2 lub 3 punkty procentowe.

Szlaki turystyczne – rowerowe, kajakowe i piesze.

Oznakowanie.

Polacy. 6% mniej osób było bardzo zadowolonych z oznakowania szlaków. 4% mniej turystów było niezadowolonych z tej oferty. 2% mniej osób było bardzo zadowolonych. Z kolei aż o 12% więcej osób nie korzystało ze szlaków turystycznych i stanowi to łączną wartość 80% ankietowanych.

Cudzoziemcy. Zmiany występujące w tej kategorii to niewielkie przesunięcia o 2 lub 3 punkty procentowe.